

Szerkesztőség, kiadóhivatal
 A nyomda: Rml. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
 Telefon: 151. Sürögnyom: Közlöny. Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdoni kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Több. -: Egyszeri szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. -: (Bucur. restiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. -:

XLVII. évfolyam, 284. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
 1897—1932.

* Szerda, 1932. december 7

Amagyarság bizalma

A polgári önkormányzat nemestradióju szelleme újra átvette helyét kedden délelőtt Aradváros tanácstermében. Jogsérelmek és taktikai játékok után visszanyerte helyét a városi polgárságnak legutóbbi választott tanácsa a torony alatt és akarata szabadon érvényesíthető, amidőn kiválasztotta újra saját soraiból azokat a férfiakat, akikre rábizza a város ügyeinek intézését. Aradnak ma már új polgármestere, két alpolgármestere, új állandó választmányja és ellenőrző-bizottsága van és ha Isten után a belügyminiszter is úgy dönt sorsa felől, akkor azon a helyen is marad, ahová a városi polgárság megnyilatkozott akarata állította.

Függetlenül attól a szemponttól, hogy helyén maradhat, vagy új, ezuttal formai szempontból nem kifogásolható módon feloszlatják a jogai most visszahelyezett tanácsot, kötelességünknek teszünk eleget, amidőn ezen a helyen ismételt leszögezzük, hogy Arad magyarságának választott képviselőire milyen komoly feladatok várnak a városi közigazgatás élén. A városi tanács tizenöt magyar képviselőjét a viszonyok alakulása döntő szerephez juttatta a város vezetésének kérdéseiben. Visszahelyezése alkalmából a magyarság képviselőinek ez az együttérző, szívből-lelékben egységes csoportja élt is adott hatalmával, amidőn minden politikai taktikázgatás ellenére döntő többséghez juttatta a vezetőségi választáson a kormánypárt jelöltjeit. Botiuc Elek dr. polgármester valóban az aradi magyarság előlegezett bizalma folytán foglalhatja el alkotmányos keretek között helyét Aradváros élén s most rajta áll a sor, hogy mennyire céltudatosan, elfogulatlanul és önzetlenül vezet tovább Arad polgárságának ügyeit.

Tudjuk, hogy az új polgármester régi, demokrata gondolkozása, igaz-vérig aradi polgár, aki több mint két évtizede él itt, közöttünk. Mint ügyvéd, ismeri ennek a városnak lakóit és tudja, hogy Arad magyarsága — a lakosság háromnegyed része — szorgalmas, békés, törvénytisztelő, de jogaihoz fanatikusan ragaszkodó iparosokból, kereskedőkből, vállalkozókból, szabadfoglalkozású intellektuelekből áll. Ezt a kulturált, produktív, lelkesedni tudó lakosságot csakis megértő tanintattal a párt- és nemzetiségi szempontokon felülemelkedni tudó bölcsességgel lehet vezetni: ám, aki az utat az aradi magyarság szívéhez egyszer megtalálja, az minden körülmények között számíthat szeretetre és megbecsülő támogatására.

Az aradi városi tanács élén tizenkét férfi áll, négyféle párt képviselőtében. Közülük öt aradi magyar. Az új polgármester számára maga a helyzet szabja meg a követendő, helyes utat az aradi magyarság lelkéhez, amidőn a polgárság akarata ennek a magyarságnak öt kiváló képviselőjét állította oldala mellé, hogy a közös munkában segítségére lehessen és a városi politikamentes közigazgatás áldásteljes jövője érdekében minden elhatározása előtt tanácsal szolgálhassanak. Ha a közös aradi érdekek védelme, ha a közös aradi célkitűzések megvalósítása lebeg az új polgármester lelki szeméi előtt, úgy legelső kötelességének kell hogy tartsa, hogy azt a magyarságot, amelynek segítségével díszes pozíciójába jutott, minden körülmények között respektálja, annak ügyeit saját ügyének tekintse s mint a város legelső polgára, legyen egyben legelső a magyarság megbecsülésének példaadásában is.

Megérleli a világhatalom a genfi leszerelési konferenciát

A német külügyminiszter elfogadhatatlannak találta az öthatalom határozatát — A világ legnagyobb éhségtüntetése Amerikában — Tizenhárom millió munkanélküli

Genből jelentik: A leszerelési konferencia döntő jelentőségű epilógusa játszódott le tegnap Genfben. Neurath báró német külügyminiszter a reggeli órákban érkezett Genfbe és nyomban felkereste Macdonald-ot, akivel egy félórán keresztül tárgyalt. Az angol miniszterelnökkel folytatott megbeszélések után Neurath visszavonult szállójába és a német delegáció tagjaival folytatott tanácskozásokat. Ez alatt összeült a francia, angol, amerikai és olasz diplomatakból álló társaság, mely Macdonald angol miniszterelnökkel élén átvonult a leszerelési konferencia üléstermébe. Macdonald előterjesztette javaslatát, amelynek alapján a konferencia délig már határozatot is hozott. A leszerelési konferencia elhatározta eszerint, hogy egyezményes jegyzőkönyvben összefoglalják a leszerelési konferencia eddigi sovány eredményeit és kimondták, hogy

a leszerelési konferencia három évre, vagyis 1935. végéig, esetleg azonban 1936. elejéig elnapolja magát. Ezzel szemben a konferencia állandó jellegű leszerelési bizottságot szervez, melynek székhelye Genf lesz, ebben a bizottságban helyet foglal Németország is.

Ennek a bizottságnak feladata lesz felügyelni az államok fegyverkezésére. Az állandó leszerelési bizottságnak joga van ezenkívül a leszerelési konferenciát bármikor összehívni a három év letelte előtt. A német egyenjogúsági követelésről szóló határozat szövegét

Macdonald a konferencia után azonnal személyesen Neurath német külügyminiszterhez vitte, aki annak elolvasása után a következőket mondotta:

az egyezményes jegyzőkönyv javaslata nem egyéb, mint egy új trükk, mellyel Németországot a zöld asztalhoz akarják kényszeríteni, hogy tárgyaljon az egyenjogúsági követelésről.

Az egyezményre választ Neurath csak akkor adhat — kijelentése szerint — amikor jelentést tett kormányának és a kialakuló állással tisztában van.

Macdonald nagyon borús arccal távozott Neurath szállóbeli lakásáról.

A francia-amerikai terv elutasításának súlyos következményei

Genből jelentik: Az öthatalmi konferencia Macdonald elnökletével ma délelőtt összeült, hogy megtárgyalja a német egyenjogúság kérdését, illetve a Herriot, Davis-féle tervet, amely mint ismeretes a leszerelési kérdést három évre el akarja halasztani. Macdonald csak abban a feltevésben járul hozzá a francia-amerikai tervhez, hogy Németország azt ügyis elutasítja. Németország elutasító magatartása esetén nemcsak Anglia, hanem Amerika is visszavonul a konferenciától.

Általában attól tartanak, hogy a francia-amerikai terv elutasítása megsemmisítő hatással lenne a világpolitikai helyzetre és rendkívül károsan a gazdasági válságot is.

A világ legsúlyosabb munkanélküli katasztrófája sujtott le Amerikára

Londonból jelentik: Az Egyesült-Államokra, — az amerikai munkásszövetség jelentése szerint. —

az emberiség történetének legsúlyosabb munkanélküli katasztrófája vár.

A munkanélküliek száma január elsején meghaladja a 12,700,000-t. A munkások és kifizetésű alkalmazottak több, mint egyharmada képtelen megkeresni a kenyerét, s

az összlakosság felének életszínvonala nem éri el az egészség és munkaképesség fenntartására szükséges fokot.

A jelentés követeli a munkaidő leszállítását, hogy ezáltal is több munkaalkalmat teremtsenek és hangoztatja, hogy a gazdasági javulás nem következhet be a háborús adósságok revíziója nélkül.

Katonaság és rendőrség állta útját az éhségtüntetőknek

Washington erősen felkészült a mára behirdetett éhséginvázióra. A város stratégiai pontjain 15,000 főnyi katonaságot és tengerész-katonát vontak össze, 350 tüzoltót ideiglenes rendőri szolgálatra eskettek fel és ezzel a rendőrök létszámát 5750-re emelték fel. Az Amerikai Légő és a Ku-Klux-Klan önkéntes csapatokat ajánlottak fel, de ezt egyelőre még nem fogadták el.

A hadsereg több vezérkari tisztje tegnap

egész napon át tanulmányozta a jelentéseket, melyek telefonon óránként futnak be Washingtonba és óráról-óra pontos képet adnak arról, hogy a különböző menetek mikor hol tartanak. A jelentésekből a vezérkari tisztek újból megállapították, hogy rendkívül pontosan kidolgozott rendszer szerint történik a felvonulás. Amíg az invázió el nem vonul, addig a Fehér Házat, a Capitoliumot, a kincstári hivatalt, a gáz- és villamossági-műveket és a fontosabb stratégiai pontokat erős csapatok fogják éjjel-nappal őrizni.

Az éhségfelvonulók ezer főnyi előcsapata tegnap a délutáni órákban már elérte Washingtont. Itt 150 felfegyverzett rendőr és katonaság a teherpályaudvar mellett fekvő, félreeső erdőbe terelte a tüntetőket. Az erdőt kötélkordonnal vették körül.

Fél órával később újabb előcsapatok érkeztek, mintegy öt-hatszáz fős csoportokban összesen tizenkét osztag érkezett a városba. Ezek a csoportok valósággal előcsatároknak számítanak, ugyanis az egyik csoport behatolt a városba és a Capitolium felé vonult, de a fegyveres erő itt is utiát állta a felvonulónak, mire a tüntetők szó nélkül sarkon fordultak és visszavonultak a város szélére. Nyilvánvaló, hogy csak azt akarták kipróbálni: miképpen reagál a védőrség a tüntetők fellépése esetén?

A Maniu-kormány bukását jósolják a liberálisok

Allítólag Titulescu és Duca szövetségnek. — A kormánypárt győzött a vármegyei választásokon. — A szavazók száma jelentősen emelkedett

Bucurestiből jelentik: Liberális-párti lapok híradása szerint a kormánypártban ismét kiélesedtek az ellentétek, úgy hogy a Maniu-kormány lemondása várható. Ebben az esetben újra a Titulescu-féle koncentrációs kormány-terv kerül előtérbe. A lapok szerint a liberálisokkal már megtörtént erre vonatkozólag az egyezség és a liberális-párt csupán a miniszterelnöki tisztséghez ragaszkodik, amelyre Ducát jelölte, míg a többi tárcára nézve hajlandó szabadkezet biztosítani Titulescunak. Kormánypárti körökben cáfolják a lapjelentéseket.

A kormány hivatalosának, a Dreptatea írszerkesztőjének elhunytával, megüresedett a turnu-severini szenátori mandátum. Jólétesült politikai körök szerint, a mandátum kormány-párti jelöltje Titulescu külügyminiszter lesz.

Bucurestiből jelentik: Calinescu belügyi alminiszter ma nyilatkozatot tett közvéleményre a va-

sárnap lezajlott megyei és községi választások eredményeiről. Az államtitkár kijelentette, hogy a választások az egész ország területén a legnagyobb rendben folytak le, sehol semmiféle atrocitás, visszaélés, vagy panasz nem fordult elő. Az ország érdekelt megyéiben a választópolgárság érdeklődése fokozódott a legutóbbi választás óta, amihez mindenesetre az a tény is hozzájárult, hogy a kormánypárt nem húzódott vissza a kartellek kötésétől sem. A liberális-párt azonban mindenütt visszautasította a feléje nyújtott béke-jobbot. Eddig 14 megyéből érkeztek be a részletes eredmények — jelentette ki Calinescu — amelyeknek eredményei a kormánypártra nézve örvendetesek. Arad megyében például ezuttal 49.000 szavazatot adtak a kormányra, szemben a legutóbbi 40.000 szavazattal. Cetatea-Albán 18.000-ról 35.000-re szökött a kormánypárti voksok statisztikája.

A belföldi kötvényes közadósságok egyéves moratóriuma

A pénzügyminiszter érdekes leleplezése az indiszkrét miniszteri tisztviselőkről

Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok arról adtak hírt, hogy a pénzügyminiszterium rendeletet adott ki, amely szerint 1933. évre felfüggeszti az összes belföldi kötvényes közadósságok törlesztését. A kölcsönkötvények névértéke összesen 397 millió 842 ezer lej és az állam 12 millió 250 ezer lejt takarítana meg azáltal, hogy egy évre felfüggeszti az amortizációk fizetését.

Ez ügyben ma nyilatkozott Madgearu

pénzügyminiszter, aki az alábbi rendkívül érdekes kijelentéseket tette:

— Tény, hogy a pénzügyminiszteriumban tárgyalások folytak erről a kérdéssel — jelentette ki a pénzügyminiszter — azonban ezek a bizalmas jellegű megbeszélések csupán egyes miniszteri tisztviselők indiszkrétciója folytán kerültek nyilvánosságra. Konkrét intézkedés eddig nem történt, azonban lehetséges, hogy erre sor kerül. A stressai konferencián kialakult

A háborúutáni nyolc divatbetegség

A spiritizmustól a yo-yo-kultuszig

A világháborút követő években valósággal járványszerűen léptek fel a különböző divatbetegségek. Természetesen minden ilyen divatörületnek meg volt a maga kora és mikor az egyik járványos divatbetegség kitombolta magát, helyébe lépett a másik, amelyik azután ismét megfutotta pályáját a kulminációs pontig és lefelé... Ezek a divatbetegségek markáns módon jellemzik a vérzivatar követő évek idegileg megrongált, kimerült emberiségének megnyugtató, vagy legalább is feledést hozó szórakozás utáni vágyát...

Valamit a nyolc divatbetegségről, amelyek időrendi sorrendben így következnek egymás után: Spiritizmus, grafológia, meztelen-kultúra, keresztretjvény, rómi, bridge, asztrológia és yo-yo. Azonnal a háború után felütötte fejét a spiritizmus. Tömegesen maradtak hátra árvák, özvegyek, szülők és testvérek az elesett hősök után és az a vágy, hogy az elesettek szellemét visszaidézzük, terjesztette el olyan gyorsan és nagy mértékben a spiritizmust, amely eredetileg tudományos utakon indult el, azonban a háborút követő konjunktúrális idők kalandorai kihasználta az emberek hiszékenységét és lövedelmező keresetforrást faragtak a maguk számára a spiritizma-szeanszokból.

A grafológiával talán meg lehetett volna oldani az élet rejtélyét... A grafológia tudományával foglalkozó néhány komoly ember lelkiismeretesen tanulmányozta az írott betűk vonalait és azoknak jelentőségét, különböző szempontokat figyelembe véve. Ezek be is bizonyították a grafológia tudományos értékét. A konjunktúrális évek azonban egész légióját dobták felszínre a konjunkturalovagoknak, akik ezt a fiatal tudományt is áruba bocsájtották. Az infláció ideje alatt az emberek könnyen keresték a pénzt és könnyen szórták is szét olyan dolgokra, amelyeknek értékét nem ismerték.

A grafológia divatját követte a meztelenség

kultusza. Mindenütt meztelenségre építették az előadások sikerét: bárókban, kabarékban, revüszínpadokon éppen úgy, mint az egyszerű operett-színpadok riválái előtt csak a meztelenség hódított. Táncosnők, vagy azok, akik táncosnők akartak lenni, prostituálták magukat csak azért, hogy a közönség tetszését megnyerjék. Végül azután ebből is elég volt és a színpadokon, kabarékban fellépő színésznőket ismét — felöltöztették. Külföldön ebből a meztelenségi örületből még mindig visszamaradt valami: ugynevezett táncosnőket szerződtek, akik lokálokban, bárókban, színházakban női gírókként fürdőtrikókban járnak a közönség között.

Ezt a testi kultuszt azonban csakhamar felváltotta egy szellemi divatörület: a keresztretjvény. Ez a szellemi torna 1925. év elején váratlanul bukkant fel és rövid idő alatt meghódította egész Európát. A keresztretjvény szülőháza Anglia, az angol türelem és alaposág terjedt el ezzel a divatbetegséggel Európaszerte. Egyetlen újságból sem hiányozhatott a keresztretjvény, mert azokat a lapokat a közönség nem is vásárolta meg, amelyekben nem talált keresztretjvényt. A cikkeket egyáltalában nem olvasták az újságokban, mindenki színimákkal bajlódott, nyolcbetűs egyiptomi fáraót, bibliai és mitológiai alakokat kerestek, az esernyő feltalálóján, jó és rossz-tulajdonságok kifejező szavain törték a fejüket világszerte. Egyszerre mindenki nagyon művelt lett... De ez a divatörület is kinötte magát és helyet adott — a rómi-játéknak.

A rómi tulajdonképpen a Pyreneus-télsziget őslakóinak, a baszkoknak nemzeti játéka. Ez az érdekes szellemi torna csakhamar népszerű lett, ugyanígy, hogy alig volt olyan kávéházi asztal, ahol ne az új játéknak hódoltak volna. Amikor ez már kezdett unalmassá válni, egy új variációt találtak ki, a rómi-bridzset, amely még ma is fentartja magát, bár hódolóinak száma megcsappant, amióta egy másik, érdekfeszítőbb játék gyűjtötte fel a szenvedélyeket. A Bridzs nem új játék, speciá-

BECS-BEN CSAK A HOTEL ASTORIA

Kärntnerstrasse 32. Egyágyas szoba 10.- S.-től 14.- S.-ig.

az a nézet, hogy azok az államok, amelyek könnyítéseket kérnek külföldi adósságaik kamatainál, valamint amortizációjánál, ugyanakkor jogosítottak, sőt kötelesek a belföldi adósságoknál hasonló könnyítéseket életbeléptetni. **Joggal kívánhatják a külföldi hitelezők, hogyha tőlük áldozatokat kívánunk, az állam polgárai hasonló áldozattal járuljanak hozzá az ország pénzügyi helyzetének rendezéséhez.** A belföldi kölcsönök kötvényeinek kisorsolását egyelőre elhalasztottuk — fejezte be a miniszter. Megvárjuk a külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalások eredményeit és arra az időre tartalékoljuk a pénzt. Csak a tárgyalások befejezése után történik végleges intézkedés a belföldi adósságok ügyében.

Az Országos Diákszövetség és az Universul konfliktusa

Támadás Stelian Popescu ellen —

Brassóból jelentik: A diákkongresszus mai ülésén Panait, az Országos Diákszövetség alelnöke szóvá tette az Universul 12 millió lejes gyűjtését, amelyből a diákok semmitsem látnak. Nem vádolja a lapot, hanem azt, aki érdekeket akar magának szerezni a diákok bőrében. A szónok itt Stelian Popescut, az Universul főszerkesztőjét értette, akit azután beszéde további részében is támadott. **Beszámolt ugyanis arról, hogy az Universul egyik legutóbbi számában üdvözlő táviratot közöl, amelyet a brassói diákkongresszus küldött a lapnak és Stelian Popescunak. Ezzel kapcsolatosan szükségesnek tartja bejelenteni, hogy ilyen táviratot a kongresszus sohasem küldött, az tehát hamisítvány.**

Pampeanu diákszövetségi elnök: En nem küldtem táviratot.

Panait alelnök: Másnak pedig erre nem volt joga. Különben is senkisémet küldhetett a kongresszus nevében olyan táviratot, amelyet a kongresszuson nem olvastak fel.

lisan angol származású s ma már a jólneveltséghez tartozik bridzset játszani. Mint a gomba a nedves erdei talajból, úgy nőttek ki és terjedtek el egymás után a bridzs-társaságok. A hölgytársadalom részére kitűnő alkalom volt a bridzs-örület arra, hogy délutánját, estéit kávéházban tölthesse el. Ennek a divatbetegségnek kimulására egyelőre nincs semmi kilátás, annak ellenére, hogy közben a divatörületek mezején új szenzációk tüntek fel.

Az asztrológia az ó-korban csak kiválasztottak, bölcsek tudománya volt. A csillagok befolyása sorsokra, egyes emberek életére csak ezeknek a kiválasztottaknak mutatkozott meg, most azonban már tömegpszichozissá vált. Egyik napról a másikra folyóiratok bukkannak fel, amelyek asztrológiával foglalkoznak, éppen olyan tömegesen, mint annak idején a meztelenség kultuszával. Politikusok, népek sorsát kísérlik meg kiolvasni a csillagok járásából. Ez lett a sorsa az egyik legősibb tudomány-nak, amit szintén bevontak a konjunktúrába. Az asztrológiát most legújabbán házi játékszerré degradálták, azt a tudományt, amit már a régi indusok is ismertek és tanulmányoztak.

A Yo-yo, ez a kis, spárgán rángatott korongocská, amely a legszeleesebb rétegek érdeklődését keltette fel, Amerikából „gurult” át hozzánk. Eleinte úgy tűnt fel, hogy amilyen gyorsan terjedt el Európaszerte ez az újabb divatörület, éppen olyan gyorsan veszt el népszerűségét. Azonban éppen a legalkalmasabb időben felbukkant Berlinben négy exotikus testvér: Somero, Agabo, Gastillo és Acota, akik a „Négy Yo-yo-virág”-nak nevezik magukat és azért jöttek egyenesen a Philippini-szigetekről, hogy bemutassák Berlin közönségének és az egész világnak „csodálatos művészetüket” — hogyan kell a yo-yot táncolásban le-fel dobálni, gurítani, rángatni, stb. keringő-taktusban, tangó-ütemben és így tovább... Hajlandók erre megtanítani a német fővárost s az egész világot... Reméljük, hogy egy újabb divatörület nemsokára kigyógyítja a világot ebből a gyermekbetegségből. (—)

Arad magyarságát öten képviselik a város tizenkéttagú vezetőségében

Dr. Botioc Eleket polgármesterré, dr. Velcsov Gézát alpolgármesterré választották

Aradváros legutóbbi választott tanácsának visszahelyezési formalitása, az új vezetőség megválasztása aránylag simán zajlott le kedden délelőtt a városháza nagy tanácstermében. A tanács tagjai, *Lutai Cornel dr.*, *Singer Jenő dr.*, *Botis Tivadar dr.* és *Vatian Traian* tagok kivételével valamennyien megjelentek — de nem vett részt az ülésen az interimár-bizottság elnöke, *Botioc Elek dr.* sem, aki — mint a kormány és a Magyar Párt polgármester-jelöltje — személyes jelenlétével nem kívánt befolyást gyakorolni az eseményekre.

Pontban 11 órakor nyitotta meg az ülést *Lázár Ágoston dr.* megyei prefektus aki felolvasta a minisztérium összehívó rendeletét és a közgyűlés tárgysorozatát. A tárgysorozat előtt *Vlad Sándor* és *Marsieu Iustin dr.* szólaltak fel: előbbi a szenátusban elmondott, ismert interpellációját olvasta fel a városi tanács ügyével kapcsolatban, utóbbi pedig a tárgysorozati programponthoz összecszerelés ellen tiltakozott. Mindkét felszólalást a közgyűlés reflexió nélkül vette tudomásul, majd az eddig még esküt nem tett tagok: *Somló dr.*, *Popovici dr.*, *Nagy dr.*, *Albu* és *Mateescu* tették le hivatali esküjüket.

Az izgalmas választás lefolyása

A közgyűlés korelnökségi tisztsége *Barabás Béla dr.*-t a magyar párt vezérét illette meg, ezért felhívták őt, hogy foglalja el az elnöki széket: *Barabás dr.* azonban ezt a megítéltetést *szembántalmaira való hivatkozással hátrította el magától.* Így korszert az utána következő tag, *Olariu Iustin* vette át a közgyűlés vezetését, *Zab* és dr. *Parecz* tagokat kérve fel a jegyzőkönyv hitelesítésére. Általános figyelem között került sor

az új polgármester megválasztására, amely titkosan ment végbe. A szavazatszedőbizottság tagjai: *Velcsov dr.*, *Tatu* tanácsstagok és *Olariu Iustin* városi vezértitkár névsor szerint szólítva a tanácsstagokat, mindenkitől személyesen vették át a szavazatot rejtő, összehajtott papírszeletet, amely a jelölt nevét rejtette. A közgyűlésen ugyan kevesen tudták, hogy a polgármester és az alpolgármesterek személyére nézve a délelőtti órákban létrejött egy megállapodás a kormánypárt és a Magyar Párt között, mindazonáltal a kormány és a Magyar Párt közös polgármester-jelöltje, *Botioc Elek dr.* az ellenzéki liberális-párt és a *Marsieu*-frakció részéről ellenjelöltet kapott *Vicas Gyula dr.* orvosprofesszor személyében. A megejtett szavazás eredményeként ugyanis *Botioc dr. 22,* *Vicas dr. 13* szavazatot kapott.

A szavazás eredményeképpen a korelnök bejelentette, hogy a tanácsstagok többségének bizalma

Botioc Elek dr. tanácsstagot emelte a polgármesteri székbe.

Az alpolgármesterek megválasztása előtt *Marsieu dr.* kifejtette, hogy a régi gyakorlat értelmében a város közigazgatási érdeke azt kívánja, hogy legalább is két alpolgármestert válasszon a tanács. *Nagy Sándor dr.* ugyancsak csatlakozott az elhangzott indítványhoz, mivel a Magyar Pártnak a kormánypárttal közösen szintén két jelöltje volt: *Velcsov Géza dr.* magyar párti és *Albu Livius* kormánypárti tagok személyében. A titkos választás eredményeképpen az egyezményes jelöltek közül *Velcsov dr. 21,* *Albu 18* szavazatot, az ellenzéki listán *Raicu Aurel dr. 16,* *Constantinescu Alexandru* pedig 15 szavazatot kapott. Az eredmény értelmében *Velcsov* és *Albu* alpolgármestersége biztosnak látszott, amidőn *Marsieu dr.* és *Pausesi* tagok arra való hivatkozással, hogy *Albu* csak jogszerinti s nem választott tagja a tanácsnak, tehát választott al-

polgármestere sem lehet, új választás megejtését kívánták. Az elnök, hosszabb vita után nyílt szavazásra tette fel a kérdést és a tanács 32 szavazattal elfogadta az indítványt és új szavazást rendelt el mindkét alpolgármester személyére nézve. Az újabb titkos választás eredményeképpen

Velcsov Géza dr. 20, *Tatu János 18* szavazatot, az ellenzéki jelöltek közül *Raicu Aurel dr. 17* és *Constantinescu Alexandru* ugyancsak 17 szavazatot kapott. Jogérvényesen tehát újra a magyar párti jelöltek győztek és első alpolgármesterré *Velcsov Géza dr.-t,* másodalpolgármesterré pedig *Tatu Jánost,* az aradi Banca Aradana vezérigazgatóját választották meg.

Váratlan komplikációk mutatkoztak a városi tanács négytagú állandó választmányának megválasztásánál. Az első választás eredményeként *Nagy Sándor dr., Lőcs Rezső dr., Raicu Cornel dr., Pausesi Miklós,* *Lutai Cornel dr., Borneas Gyula dr., Ursu János dr.* és *Müller Vendel dr.* között oszlott meg a szavazat nagy többsége, míg szavazatokat kaptak kivülük: *Marsieu dr., Popa Iosif, Zab István, Constantinescu, Omescu, Popovici* és *Szell Lajos dr.* Tekintettel ugyanis arra a körülményre, hogy *Nagy Sándor dr.* szavazatain kívül, aki a szavazatok általános többségét kapta, több jelöltre ugyanannyi szavazatot jutott, a törvény utasításainak megfelelőleg mind a négy helyre vonatkozólag a választást megismételték.

Harmincöt szavazatot közül *Nagy Sándor dr. 19,* *Ursu János dr. 18,* *Lőcs Rezső dr. 16,* *Borneas Gyula dr. 16* szavazatot kapott:

az ugyanannyi szavazattal rendelkező *Lutai Cornel dr.* és *Pausesi Miklós* a választmányból kimaradtak, mivel a törvény az idősebb tanácsosoknak biztosít előnyt egyenlő szavazat-arány esetén. Az első négy tanácstagot tehát állandó választmányi tagnak nyilvánították.

Két óra volt, mire az utolsó választás mozzanat, az ellenőrző-bizottság öt tagjának megválasztására is sor került. A megejtett ugyancsak titkos szavazás eredményeképpen az ellenőrző-bizottságba *Somló Armin dr.-t 17*

Kinos viszály a pénzügy- és a földmivelésügyi miniszter között a kenyérbélyeg miatt

Tiltakozás a sokmillió visszaélés vádjá ellen — Minisztertanács dönt a feltűnést keltő ügyben — Megszüntetik-e vagy meghagyják a kenyérbélyeg?

Bucurestiből jelentik: A kenyérbélyeg megszüntetése miatt éles konfliktus keletkezett a pénzügyminisztérium és a földmivelésügyi minisztérium között. Mint az Aradi Közlöny részletesen megírta, Madgearu pénzügyminiszter elhatározta, hogy még a karácsonyi ünnepek előtt megszünteti a kenyérbélyeg-rendszert és helyette 25 banis adót vet ki kilogrammonként a kenyérre. A miniszter ezt a szándékát be is jelentette a nyilvánosság-nak, anélkül, hogy az ügyet Voicu-Nitescu földmivelésügyi miniszterrel előzetesen megbeszélte volna. A bejelentés rendkívül kellemetlen helyzetbe hozta a földmivelésügyi minisztert, aki a kenyérbélyeg terhére több kölcsönt vett fel a minisztérium szükségleteinek fedezésére.

Voicu-Nitescu környezetéből erősen cáfolják Madgearu ama kijelentését, amely szerint a kenyérbélyegek körül százmillió visszaélés történtek volna. Kijelentik, hogy nem

Minden zenekedvelőt külön meghívás nélkül szívesen lát

TÁTRAY

ma, szerdán este 9-kor kezdődő
nívós zeneestjén.

szavazattal, *Pausesi Miklóst* 16 szavazattal, *Reinhart Gyulát* 16 szavazattal, *Zab Istvánt* 15 szavazattal, *Popovici Gheorghet* 15 szavazattal választották meg. Ezzel a választott tanács jogaiba való visszahelyezésének formalitással lezajlottak, a közgyűlés véget ért.

Az ülés eseményeinek lezajlása után az Aradi Közlöny munkatársa felkereste hivatalában *Botioc Elek dr.-t,* az új aradi polgármestert, aki az Aradi Közlöny olvasói számára, megválasztása alkalmából az alábbi nyilatkozatot tette:

— Távolmaradtam a közgyűléstől, hogy jelenlétem ne befolyásolhasson senkit alkotmányos akaratának nyilvánításában. Annál inkább megilletődve vettem tudomásul az irántam megnyilatkozott bizalmat, amely a polgármesteri székbe emelt. Amennyiben rajtam mulik, igyekezni fogok ennek a bizalomnak meg is felelni. Meg kell azonban várnom annak a tiznapnak elteltét, amely alatt bárki óvást emelhet megválasztásunk ellen a belügyminisztériumban, hogy aztán valóban hozzáfoghassunk felelősségteljes munkánkhoz, amelynek célja szerintem csak egy lehet: Aradváros polgárságának jóléte, pontos, megbízható és gyors közigazgatást rendszerének további fejlesztése, természetesen a politikai szempontok tökéletes kizárásával. Én leszek a legboldogabb, — fejezte be szavát *Botioc dr.* polgármester — ha ezeket a céljaimat valóban valóra is váltatom.

Az új tanács sorsa

Tíz napig tehát interregnum vár a városi közigazgatásra. A városi tanács, amelynek tizenkét tagú vezetőségében a Magyar Párt öt vezető pozíciót szerzett magának, a liberális-párt 3, a kormánypárt 3 és a *Marsieu*-féle frakció egyetlen képviselője mellett, még nem kezdhet működéséhez, míg a belügyminisztérium jóváhagyása meg nem érkezik, viszont az interimár-bizottság is csupán a folytonosság elvére való tekintettel marad helyén. Mindaddig, míg a belügyminisztérium nem dönt az aradi tanács sorsa felől, az interimár-bizottság továbbra is folytatódólagosan tovább vezeti a város közigazgatásának ügyeit.

történtek visszaélések és az állam semmiféle kárt nem szenvedett. A földmivelésügyi miniszter most vétőt jelentett be Madgearu terve ellen, úgy, hogy a kenyérbélyeg megszüntetésének kérdésében a legközelebbi minisztertanács dönt.

CORSO-MOZGO! Ma utoljára!

JAN KIEPURA,

a világ legszebb hangú tenoristája

SCHNEIDER MAGDA

AZ ÉJSZAKA DALA!

a film-művészet koronája.

Hétfő-ek d. u. 8, 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órakor.

A 3 órai előadás 10 és 20 lejes helyárrakkal.

Holnap premier!

Lehár Ferenc gyönyörű zenéjű operettje

Volt egyszer egy keringő!

Eggarth Máriha, Rolf von Goth, Verebes Ernő, Ida Wüst, Albert Paulig stb.

Kellemes borotválkozás

NIVEA - CREME által

A beszappanozás előtt, be kell dörzsölnie arcát Nivea-krémmel, de nem túl erősen, nehogy ezzel a hab képződését megakadályozza. Ha megfogadja ezt a tanácsot, meg fogja látni, hogy a naponkénti borotválkozás sem bántja arcát. Bőre már nem lesz repedezett, nem fog rajta fájni, vörös foltokat észlelni és egyben meg fogja állapítani, hogy arcának külseje fiatalosabb, simább és gondozottabb. A Nivea-Creme nem pótolható, mert csak ez a krém tartalmazza a bőrápoló eucerintet, amelyen kiváló hatása alapszik.

Dobozok: Lei 16.00—72.00, Öntubusok: Lei 30.00, 45.00
Beiersdorf & Co. S. A. R., Braşov, Strada Juliu Maniu 39

SZINEK a polgármestereket választó aradi közgyűlésből

Ahol tizenhét jogász között elvész a közigazgatási törvényismeret. — Megismételt szavazás

„Habemus Papam...!” — mondják a torony alatt — „de meddig...?” A keddi polgármesterválasztás és az új városvezetőség megalakítása újabb nagy kérdőjelet akasztott a marosparti városháza fölé: megmarad-e a tanács, vagy most már, miután az összes jogi formalitásoknak eleget tett, egyszerűen feloszlatja a belügyminiszter? Bárki megállapíthatja a közgyűlésről írott tudósításunk alapján, hogy a Magyar Párt van legerősebb számarányban képviselve az új választott városi tanács élén. A kormánypártnak három képviselője van: Botioc Elek dr. polgármester, Zab István és Popovici Gheorghe ellenőrző-bizottsági tagok. A liberális-párt ugyancsak három hellyel dicsekedhetik: Tatu János alpolgármester, Ursu János dr. állandó választmányi, Pauesti Miklós ellenőrző-bizottsági tagok személyében. A Marsieu-frakciónak egyetlen képviselője, Borneas Gyula dr. az állandó választmányban foglal helyet, míg a Magyar Pártnak egy alpolgármestere: Velcsov Géza dr., két állandó választmányi tagja: Nagy Sándor dr. és Löcs Rezső dr., valamint két ellenőrző-bizottsági tagja van: Somló Armin dr. és Reinhart Gyula személyében. Mivel kizártnak látszik az a lehetőség, hogy a liberális-párt tulságosan támogatni kívánja a kormányt, Arad élén egyetlen taktikai egységet formálhat az az öt magyar férfi, akiket a polgárság bizalma állított pozícióikra. Ez az öt magyar városi polgár, ha minden kérdésben összetart, még ténylegesen is kezébe veheti Aradváros ügyeinek irányítását.

Amíg azonban idáig jutott a közgyűlés, sok érdekes és izgalmas epizódon kellett keresztül menniük a résztvevőknek. Sokaknak feltűnt például, hogy az új polgármester-választásnál a tanács régi polgármesterét egyáltalán nem is jelölték újra. Akik ismerik a helyzetet, tudják, hogy Lutai Cornel dr. egészségügyi állapota volt ennek egyetlen oka: így jutott Vicas dr., a polgármester ellenjelöltje 13 szim-bolikus ellenzéki szavazathoz.

A Magyar Párt 15 tanácstagja jólesően ható, egyöntetű fegyelemmel vett részt a szavazásokon. Az ülésterem jobbszárnyán volt a legmozgalmasabb az élet a közgyűlés minden fázisában és itt folyt le halálos csendben öt olyan izgalomteljes perc is, amely lényegében véve afelett döntött, hogy — lesz-e Aradnak magyar alpolgármestere, — vagy nem?

Az alpolgármester-választáson ugyanis kiderült, hogy hiába ügyvéd a tanács 17 tagja, — egyikük sem ismeri eléggé a közigazgatási törvényt. Ez volt az oka annak, hogy Albu Livius jelöltetése miatt meg kellett ismételnünk az alpolgármester-választást, holott a magyar párti Velcsov Géza dr. már biztos 21 szavazatot kapott.

— Mi lesz, — vetődött fel a városi tanács tizenöt magyarjának lelkében a kérdés — ha az a hat román tanácsos, aki a magyarokon kívül Velcsovra szavazott, frontot változtat Albu kibuktatása miatt? A magyar párti 15 voks nem lesz elég a döntő győzelemhez és a magyarság alpolgármester nélkül marad.

— Kár volt belemenni az új választásba! — szögezte le Barabás Béla dr. — most ime, vízben maradunk...

— „Szégyeljék magukat a jogászok”, — fakadt ki Blaskovits István is — én ugyan kétszer nem szavazok!

Albu sápadtan jelentette be tiltakozását az újabb választás ellen. Nyilvánvaló volt, hogy kimarad. Eközben megindult a szavazás és a szavazatszedő-bizottság — Velcsov Géza dr. és Tatu János — már olvasták a voksokat is.

Rendőrkézre jutott

egy ragyogó szépségű, világhírű
Mániákusan milliárdokat pazarolt el
és végül egy volt fegyenc kedvesévé vált kalandornő

Bécsből jelentik: Rejtélyes, nagystilű szélhámós nő került a bécsi rendőrség kezére. Michaela D.-nek nevezi magát az a feltűnően szép, kopott eleganciával öltözött fiatal nő, aki kalandos pályafutás után került az osztrák főváros rendőrségének kezére. Előadása szerint Argentínában született és tizenhat éves korában megszökött szülei házából egy gyapot-ültetvényessel, akit költekezéseivel hamarosan tönkretett. A csodálatosan szép leány utja az egyik riodejaneiroi mulatóba vezetett, ahonnan egy idős, jómódu polgár kárjára vonult ki. Szenvedélyesen szerette a javakorabeli férfi Michaela D.-t, aki azonban nem sokáig bírta mellette a nyugodt életet. Otthagyta és Newyorkba ment.

A szép kalandornő pályája itt egyre fel-felé ivelt. A Ziegfield-színház egyik sztárja lett, aki sem tehetségének, sem hangjának, hanem egyedül ragyogó szépségének köszönhetette sikerét.

Egy revüelőadás alkalmával szeretett bele egy amerikai milliomos, aki Európába hozta és mindazzal a fényvel és pompával vette körül, amilyent csak egy amerikai dollármilliomos megengedhet magának. A francia Rivierán elegáns nyaralót vásdrolt, parkkal, motorcsónakkal, vagyontérbutorokkal és minden egyébvel, amit hoz-

Dec. 10. Szombat
Füsterkereskedők teastélye
a Fehér Keresztben.

— Velcsov—Tatu, Raicu—Constantinescu, Raicu—Constantinescu, Raicu—Constantinescu. A magyar pártiak láthatóan drukoltak. De aztán megtört a jég, egyre több „Velcsov—Tatu” szavazat került elő az urnából — a végső győzelemig. Pontosan a két szavazatszedő tanácsost választották meg alpolgármesterekké. De megérdemelték, hiszen alaposan megdolgoztak érte.

Két óra felé már erősen szedelőzködtek a tanácsosok. Hiába, a gyomor hívó szava gyakran erősebb még a közügyek varázsánál is.

— Ugyan, minek töltik már annyit az időt...! — hallatszott itt is, ott is. — Sok hü-hó, semmiért, hiszen — ugyanis csak feloszlatnak valamennyiünket!

Ami egy kicsit igaz is lehet, de hát ki tudná ebben a pillanatban előre megmondani? Lázár Ágoston dr. megyei prefektus, Pop C. István, vagy Mihalache belügyminiszter? Tíz napon belül valószínűleg eldőlni a kérdés és akkor talán megindulhat végre is a céltudatos, folyamatos munka Aradváros közigazgatásának érdekében a torony alatt. (—ab.)

zátartozik. Michaela D. két kézzel szórta a pénzt.

Az amerikai milliomos nemsokára megbetegedett és családját egy svájci szanatóriumba vitette. A szép kalandornő tekintélyes vagyonnal egyedül maradt. Azonban őt is utólrta a végzet, megismerkedett egy nálánál ügyesebb szélhámossal, aki francia katonatiszt egyenruhában udvarolta végig a francia Riviera egyedülálló nőit. Az ő katonatiszt hamarosan kifosztotta mindenéből és csak jóval később tudta meg Michaela D., hogy szerelmese szökött fegyenc volt, akit később kézre is kerítették Toulonban.

A kalandornő élete ezután még változatosabb volt. Társalkodónő, szobaleány, barnó lett, majd Marseillebe került, aki jómódu férfakkal ismerkedett meg és kifosztotta őket. Így rabolt ki egy bécsi kereskedőt is és ez lett a veszte.

Michaela D. néhány hónappal ezelőtt Bécsbe került és az osztrák félvilági körökben nagy népszerűsége tett szert.

A kifosztott bécsi kereskedő a napokban ráismert az egyik forgalmas utcában, figyelmessé tette rá a legközelebbi rendőrt és Michaela D. most az egyik rendőrségi cellában elmélkedhetik a sors különös ítékein.

Mint minden évben, úgy most is

10.000 drb. értékes ajándéktárgy szétosztását megkezdjük.

Minden vevő kap.

M. FISCHER üveg- és porcellán nagy-áruház

Fehér Kereszt épület.

Nagy karácsonyi vásár még soha nemlétező olcsó árakkal!

Modern képkeretezés féláron!

A külföldre utazók valutakivitele

A filléres cserevonatok utazóiról
nincs külön rendelet

Egy bucaresti-i lap közlése alapján egész Erdélyben az a hír terjedt el, hogy a filléres cserevonatok utasainak pengő- valutát nem szabad magukkal vinni. A közlés érthető riadalmat keltett, mert mindenki azt hitte, hogy a pénzügyminiszterium a valutakivitel újabb korlátozását fogja elrendelni. Arról értesültünk, hogy az egész hír félreértésen alapszik. Az érvényben levő deviza- és valutakiviteli rendelet lehetlenné teszi a Magyarországra, Ausztriába és Csehszlovákiába utazók számára a pengőnek, schillingnek és cseh koronának helyben való beszerzését, mert a jegybank fiókjai nem jogosultak ezeket a valutákat kiadni és az utasok csak a Nemzeti Bank bucaresti-i fiókjaitól szerezhetik be a szükséges valutákat. Dollárt szintén nem kaphatnak a fentebb említett országokba utazók, mert azt csak az amerikai utasok igényelhetik. Csupán ez a rendelkezés volt az alapja az izgalmat keltett téves híreknek.

Gróf Sembeck lengyel követ

újából közvetíti a román- orosz
megnemtámadási szerződést

Bucurestiből jelentik: Sembeck gróf. Lengyelország volt bucaresti-i követe, mint ismeretes, kormányától új megbízatást kapott. A lengyel gróf a közeli napokban újra Bucarestbe érkezik, hogy bucsut vegyen. Hírek szerint a volt lengyel követ utjának van egy másik megbízatása is, amely a kátyuba jutott orosz-román megnemtámadási szerződés tárgyalásainak felújítására vonatkozik.

A zsigmondházi Ketsch-család regénye...

Ahova a milliók sem hoztak boldogságot — Egy elrontott élet után
a Marosba ugrott az anya két gyermekével — December 13-án lesz
a gyermekgyilkossággal vádolt anya bűnügyének főtárgyalása

A közeli napokban, e hó 13-án az aradi törvényszék bírái elé regényes háttérű bűnügy kerül, amelynek szereplői sok szenvedésen, megpróbáltatáson mentek keresztül és most rettegve várják a napot, vajjon tragédiájuk a nyilvános tárgyaláson keresztül elhomályosítja-e az újra megtalált családi boldogságot?...

A háboru előtti években egy ifjú zsigmondházi házaspár reménnyel, energiával tel-

FRANKENSTEIN

ve vágott neki a nagy óceánnak Ketsch Lajos Jónódu zsigmondházi gazda és fiatal felesége indultak el Amerikába, hogy vagyont szerezzenek. Azt mondják, abban az időben szebb, szelellőbb házaspárt az egész környéken nem lehetett volna találni. Másfél évtizedes nehéz munka, idegőri küzdelem után visszajöttek Aradra. A munka eredménytelenségével járt, abban az időben Amerikában sokat lehetett szorgalommal és kitartással elérni. Ketsch Lajos és felesége milliómosokként jöttek haza Amerikából. De a szerzett millió fénye mögött ott bujkált az árnyék. Ketschné, a viruló fiatalasszony, két szép gyermek anyja, súlyos idegbajt szerzett a tengerentúl...

Zsigmondházián telepedett le a házaspár, ahol málmot, házat, kis gazdaságot vásárolt. A család boldog életéhez minden kellett megvolt, vagyon, nyugodtság, egyetértés, szépen fejlődő gyermekek, azonban az asszony betegsége megkeserítette életüket. A szépen indult családi élet mindjobban bomlott, míg azután az elmult élet megrendítő tragédiában robbant ki az összegyűjtött millió dacára is boldogtalanná lett házaspár idegessége.

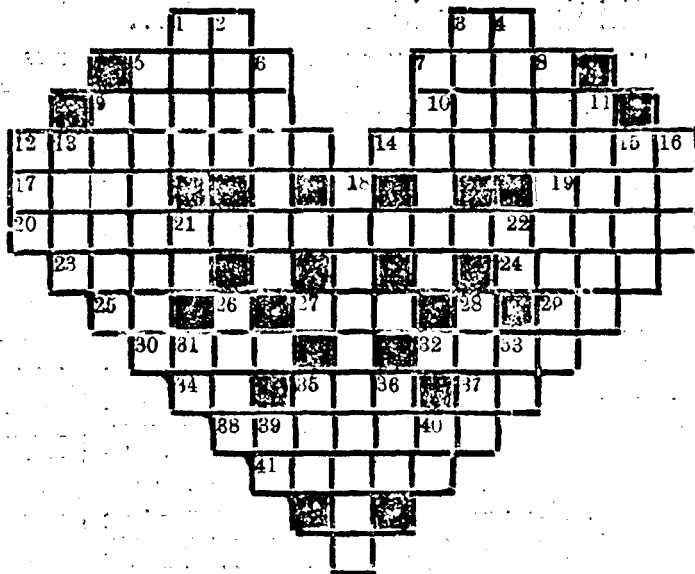
MOZIREJTVENY.

VIZSZINTESEK. 1. Duplázva szerető. 3. Harry Piel-film címének első és utolsó betűje. 5. Így kiált fel az, aki a 20. alatti filmhez már nem kap jegyet. 7. Segits, németül. 9. Honthival kapcsolatban halható. 10. Brassói filmszínház. 12. A 20. alatti filmszenzációt forgalmazó előkelő aradi filmköltöző cég. 14. (Vissza). Ezen áll a Central-mozgó ma is. 17. A Central-mozi, a tetszésnyilvánítástól. 19. Theodor, filmszínész. (Redl ezredes). 20. Egy filmretek, amely megérdemelte, hogy keresztirejtvenyt szerkesszenek róla. 23. A film hajléka. 24. A 20. alatti film minden édessége mellett is... lesz valakinek. 25. Fűszer. 27. Gyakran mondják arról, amit e rejtvény ábrázol. 29. A „Bábor és kékítő” női főszereplőjének monogramja. 30. Duplázva író és filmszínész. 32. Ez tette tönkre a néma filmet. 34. A „Quick” címszereplőjének monogramja. 35. Sym filmszínész (Ébredés). 37. (Vissza). Vadállat. 38. Ez fogja jellemezni a 20. alatti bombafilm előadásait (két szó). 41. A Select-mozi egyik legnagyobb filmjének címében fordult elő többször.

FÜGGŐLEGESEK. 1. Zenekar. (Lásd a 28. alatti. 2. R-rel Budapesten park, Németországban folyó. 3. A 20. alatti filmé bájos. 4. Holt filmszínész nevének anagramja. 5. o-val a végén a mai mozik felszerelésének legfontosabb része. 6. Amerikai filmkomikus keresztneve. 7. A 20. alatti egyik főszereplője, a filmvilág legjobb táncoskomikusa. 8. Ez meg a másik főszereplő (a keresztnev kezdőbetűjével). 9. Ma már csak ilyen filmet gyártanak. 11. Tulzó nacionalizmusra használt jelző (névelővel). 13. Két szó, az első névmás, a másik mássalhangzó fonet.

TUDNIVALOK:

Megfejtési határidő: december 11. Megfejtésül magát a kivágandó rejtvenyábrát kell a beleírt szöveggel a Central, vagy Select-mozi pénztárához beküldeni. Név- és lakcím megjelölésével. A helyesen megfejtők között 20 értékes díjat sorsolnak ki: Három I. díj: Három egész páholy. Négy II. díj: 4x2 db páholyülés. Öt III. díj: 5x2 db. zsöllye. Ezenkívül még 8x2 db. támlásszék.

15. Két szó, egyik a páratlan ujjak rendjébe tartozó emlős, a másik idegen kötőszó. 16. A 3-függőleges 2. 3. és 1. betűje. 18. A 20. alatti világsikerült aratott, tüneményes hangu filmsztár. 21. (Vissza) Érzékelhetjük, mint a fényt. 22. (Vissza) Mutató névmás. 26. Sok... bizonyítja, hogy a 20. alatti minden filmsiker felülmúlt. 28. Az 1 függőlegest közelebről meghatározó szó. 31. Indulatszó. 33. A 18. alatti is az, de még milyen. 35. Női becenév. 36. A dohány közepe. 39. Estella Taylor filmdiva fehérművészeiben látható. 40. Dátumban fordul elő.

el — mondotta egy értékes ékszerrel a férfi —
ezt neked vettem, tartsd meg emlékiül.

— De nem, mert ez a tied — szabádkozott az asszony.

És így ment ez minden vagyonarábnál, napokon át tartott, míg végre megtörtént a vagyonelosztás. Az ügyvédek látták, hogy a házaspárban felébredt a régi szerelem, érezték, hogy egy kis biztatás kell csak és ez a két ember ismét megpróbálja felépíteni az összerombolt családi életet. Hlába jelentett nagy keresetet a sokmillió per, az ügyvédek tapintatosan megkísérelték a házaspár kibékítését. Nem kellett sok biztatás és Ketschek ismét összeköltöztek a zsigmondházi otthonba. Megszüntették a pereket és mindketten igyekeztek elfelejteni a mult szenvedéseit. Kölcsönös szeretettel épült fel ismét a családi boldogság, melyet betetőzött az, hogy néhány hónappal ezelőtt gyermekük született. Az elveszteit gyermek utódjaként fogadták a kis jövevényt, melyre ráparazolták mindazt a szeretetet, amely szívükben kivirágzott.

A boldog családi életbe villámként csapott be egy kis barnaszínű papiros. Az aradi törvényszék megidézte december 13-ikára a gyermekgyilkossággal vádolt Ketsch Lajosné ügyének főtárgyalására és megidézte koronatanuként a férjét. Kétségbeesetten szaladtak ügyvédekhez, a törvényszékre, minden lehető f-

FRANKENSTEIN

rumhoz és elérték azt, hogy orvosszakértőket idéztek be annak megállapítására, beszámítható állapotban volt-e Ketsch Lajosné, amikor gyermekét a halálba vitte. A vizsgálóbírói kihallgatás alkalmával az orvosok kijelentették, hogy önkívületi állapotban történt a tragédia, amelyért az asszony nem vonható felelősségre.

Félelmetes lassúsággal telnek el a napok, egy boldogságot sok szenvedés árán visszanyert kis család várja rettegve a december 13-ikát, amikor taláros bírák ítékeznek a Ketsch-család jövődjéről sorsa felett.

Marosi Rudolf.

— Ezt a briliánsgyűrűt nem fogadhatom

HIREK

„Nagyvagyonu, levegőkirály” milliókat visz ki Romániából...

Abból az alkalomból, hogy Strohschneidernek, a „levegő király”-nak meggyilkolásáról szóló hírek elterjedtek Aradon és Temesváron, felhívták az Aradi Közlöny szerkesztőségének figyelmét a következő érdekes tényekre: Strohschneider a városi hatóság által lebélyegezett perselyekben gyűjtötte össze a mutatványaiért kapott adományokat és a perselyeket mindig hivatalos személyek bontották fel. A „levegő király”-nak lebélyegezett perselyeiben 89.000 lej gyűlt össze, amelynek 10 százalékát látványosságai adó címén nyomban levonták, tehát a városnak mindössze 8900 lej jutott a szép bevételből.

Ezzel szemben legalább 30-40.000 lej veszteség érte az államot és a várost azért, hogy az uccai kötéltáncos nagy közönséget vont el a színházról és a mozgószínházaktól, amelyek horribilis látványossági adót kötelesek fizetni. Strohschneider itt tartózkodásának ideje alatt, — hozzávetőleges számítás szerint, — ezek az aradi művészeti intézmények 30-40.000 lejjel kevesebb adót bírtak beszéltetni. A csehszlovák tanár most bejárja egész Romániát és ha egy hét alatt mindenütt 80-90.000 lej bevétele lesz, akkor 2-3 millió lejt visz ki az országból, pedig a mesternak már most is igen nagy vagyona van.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Nyugat felől tovább hűsültyedés, csapadék a keleti részekben valószínű.

5, negyed 8 és negyed 10 órákor:

CENTRAL MOZGÓ: EGY ELHIBÁZOTT ÉLET. Dráma. Főszerepekben: CHARLES FARREL és MADGE EVANS.

SELECT MOZGÓ: A REJTÉLY (Alarm um Mitternacht). Izgalmas bűnügyi dráma. Főszerepekben: HANS STÜWE, GERDA MAURUS, HANS BRAUSEWETTER és OTTO WALLBURG.

— **A KISJENŐI UDVARI VADÁSZAT.** Károly király udvari vonata kedden reggel hét óra negyven perckor robogott be Temesvár felől az aradi állomásra. Az uralkodó — amint ezt az Aradi Közlöny legutóbbi számában hírül adtuk — a székuudvari királyi vadászterületre utazott szárnysegédje és több udvari méltóság kíséretében. A király fogadtatására megjelent az aradi pályaudvaron Lázár Agoston dr. megyei prefektus, Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök és Moga Romulus dr. rendőrkezes. Az uralkodó, mivel az udvari vonat rövid pár percig időzött az aradi pályaudvaron, fogadta a megyei prefektus üdvözlését, pár szívélyes, érdeklődő szót váltott vele, aztán az udvari vonat tovább indult az aradmegyei vadászterületek felé. A vadászatok Székuudvaron csütörtökön érnek véget: innen a király Temesgyébe utazik, ahol ugyancsak folytatja vadászát. Az udvari vadászatokot Mocioni Antal királyi fővadászmester személyesen rendezti és vezeti le.

— **Sulyos bírálat Jugoszláviáról.** Rómából jelentik: Az osztrák-szerb határincidensről ma a Giornale d'Italia ír nagyobb cikket, amelyben élesen támadja Jugoszláviát. A lap azt írja, hogy Jugoszlávia félvállról kezeli a nemzetközi érintkezés szabályait és veszélyes utakra siklott. Ausztriának teljesen igaza volt, — írja a lap, — amikor tiltakozott Jugoszlávia magatartása ellen és elrettentést kért.

— **A román-magyar kliring-egyezményt veszély fenyegeti.** Az Aradi Közlöny már megemlékezett arról, hogy a romániai behozatali cégek és gyárvállalatok nincsenek megelégedve a Nemzeti Bank kliring-szolgálatával. Magyarország felé, mert a magyarországi eladók nagy kéréssel jutnak a devizákhoz és emiatt a romániai vevők is csak hónapok múlva jutnak megrendelt árucikkekhez. A Nemzeti Bank fiókintézetei a legpontosabban intézik el a deviza igénylők kéréseit és elmennek semmiféle panasz nem merül fel. Nem hivatalos helyről származó értesülés szerint a magyar kormány fel akarja bontani a román-magyar kliring-egyezményt, ha ezután is panaszok merülnek fel.

— **Ellenőrző látogatás az aradi állambiztonsági hivatalban.** A kora reggeli órákban megjelent az aradi rendőrségen dr. Pop Camil, a bucuresti-i sziguranca aligazgatója, aki az utóbbi időben Temesváron tartózkodik. Végigjárta a hivatalokat és mindenütt a legnagyobb rendet találta. A rövid látogatás után dr. Pop Camil visszautazott Temesvárra.

— **HAT OLASZ KATONAI REPÜLŐGÉP REJTÉLMES UTJA.** Budapestről jelentik: Graz ausztriai város felett hat ismeretlen katonai repülőgép jelent meg, amelyekről nem lehetett megállapítani, hogy milyen nemzetiségűek. A város lakossága körében a repülők megjelenése nagy izgalmat keltett. A prágai Narodní List szerint, a repülők olasz katonai gépek voltak, amelyek Magyarországra repültek. Jól informált körökben ezt a hírt erélyesen cáfolják.

— **Fogva marad-e a sikkasztó volt aradmegyei jegyző.** Ma befejeződött a vizsgálat Kaiser nyugalmazott aradmegyei jegyző ügyében, akit, — mint annakidején megirtuk, — egy kisjenői cég jelentett fel. A nyugdíjas jegyző a cég számára a megye területén inkasszált és a vallomása szerint, nyomora miatt sikkasztott. A vizsgálat alatt kiderült, hogy Kaiser hamis nyugdíjat adott a kisjenői cég üzletfeleinek és ilymódon titkolta sikkasztásait. Az aradi vádtanács szerdán foglalkozik a nyugdíjas jegyző ügyével és ez alkalommal dönti el, szükséges-e a vizsgálat befejezése után is Kaiser fogvatartása, vagy pedig nem kell-e szökésétől tartani és így a főtárgyalásig szabadlábra helyezhető-e.

Szovjethumor

A parasztot raitakapja egy kommunista azon, hogy imádkozik.

— Kiért imádkozol? — kérdi a kommunista, mire a paraszt rémülten feleli:

— A szovjetért.

— Te gazember, te régebben a cárt imádkoztál!

— Bevallom, az atyuskáért.

— Láthatod, hogy hiábavaló az imádság, hiszen tudod, hogy mi lett a cár sorsa.

— Éppen azért imádkozom most a szovjetért is — feleli a paraszt.

— **Letartóztatott tolvaj leány.** Ma délelőtt a zerindi csendőrség előállította az aradi rendőrségre Simon Margit cselédleányt, akit ellen az a gyanu merült fel, hogy Hartmann Géza volt Boros Béni-tér 61. szám alatt lakó kereskedőtől több ezer lej értékű ruhaneműt lopott. A leányt a rendőrségen őrizetbe vették.

**Tömegeket vonz
a zsebkendő vásár
Ruttkay & Botye cégnél**

— **Kubelik hegedűművész minden ujját százazrekre biztosította.** A csehországi Pojistnyí Obzor, a biztosító társaságok folyóirata közli, hogy Kubelik, a világhírű hegedűművész, évekkor ezelőtt amerikai biztosítónál bebiztosította ujjait. A díjtételek a következők voltak: Balkéz középső, mutató és gyűrűsujj egyenkint 272 ezer aranyfrank, hüvelyk 750 ezer, középsőujj 220 ezer, kisujj ezer aranyfrank. Jobbkéz: gyűrűsujj 272 ezer, mutatóujj 210 ezer, középsőujj 210 ezer, kisujj 90 ezer, hüvelykujj 47 ezer aranyfrank. A bal- és jobb hüvelyk között nyilván azért a nagy értékkülönbség, mert a jobbkéz hüvelykujja a hegedülés szempontjából nem nélkülözhetetlenül fontos. Kubelik hatalmas díjtételeket fizet évek óta, de eddig egyetlen ujjá sem sérült meg.

URANIA MOZGO

Ma, szerdán közözhajra prolongálva
PATT és PATACHON.
Minden d. u. 3 órákor ifjusági előadás
átlagos 6 lejes helyárrakkal.

Következő műsor:

VARSÓI ROKON

Liane ifaid és Szóke Szakállal.

Kétszeres szórakozás a mozi rajongóinak

A városi mozik igazgatóságának érdekes újítása

Érdekes és nem mindennapi propagandát indít meg a mai nappal az aradi városi mozik vezetősége. A mozgószínházak vezetősége az aradi „Standard” filmkölcsonzó vállalattal karöltve, fáradságot és költséget nem kímélve, olyan nagyarányú és szokatlan eszközökkel igyekszik a kettőjük által bemutatandó filmszenzációk iránt a közérdeklődést felkelteni, amilyenre nemcsak Aradon és az országban, de sehol a külföldön sem volt még példa. A városi mozik és a „Standard”-vállalat, abból az elvből indulva ki, hogy az ember sokkal nagyobb érdeklődést tanúsít az olyan események iránt, amelyekbe nemcsak, mint szemlélő, hanem valamiképpen aktíve is bekapcsolódhat, mai számunkban egy „Mozi-rejtvény”-tettek közzé, amely elsősorban a fenti filmről és főszereplőiről, másodsorban pedig a mozisakmába vágó kérdésekről szól. A „Mozi-rejtvény” helyesen megfejtői között értékes díjakat sorsol ki a városi mozik igazgatósága, ezenkívül pedig a nyertesek nevét a Central és Select-mozgó hangos gépe is be fogja mondani.

A városi mozik vezetősége és a „Standard”-vállalat ezzel az előkelő gesztussal kétszeres szórakozáshoz juttatja a közönséget. Így elsősorban a rejtvényfejtés, azután pedig a film élvezete révén és így intim kapcsolatot teremt a mozi és közönsége között. Az ügyes és nagyvárosi újítás minden bizonnyal a nagyközönség legszélesebbkörű szimpátiájával fog találkozni. Az ötlet különben annyira eredeti és frappáns hatása, hogy a városi mozik vezetősége már jóelőre is védekezni kíván a más városbeli utáncok ellen, akik nem csinálnak lelkiismereti kérdést abból, hogy a mások kitűnő eszméit és cselekedeteit egyszerűen kialsajátítsák.

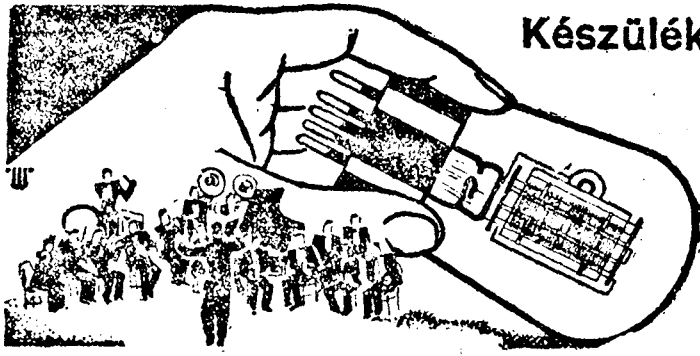
— **Elfogott aradi betörő.** Ma délelőtt az aradi rendőrség elfogta Petrovics Kovács György 33 éves szobafestőjét, aki néhány héttel ezelőtt betört Deák Mihály Str. Blanduz 48. szám alatt lakásába és onnan mintegy 10.000 lej értékű ruhaneműt és ékszert vitt el. A szobafestő abban az időben eltűnt Aradról, de ma délelőtt visszatért és rendőrkézre jutott. A rendőrség már megkezdte kihallgatását és rajta kívül az ügyben még többeket hallgatnak ki annak kiderítésére, hogy vajon a betörésnél nem segédkeztek-e neki.

— **Legkellemesebb, legideálisabb, legenyhébb haszajtó a Solvo pirula.** Egy doboz 20 lej. Földes-gyógy-szertár.

— **A családirtó asszony egy héttel nyugodtan dolgozott.** Berlinből jelentik: Völkersleierben Guriern Anna munkásnő még egy hét előtt meggyilkolta három gyermekét és a holttesteket elásta a pincében. A munkásnő egy héttel nyugodtan dolgozott, a szomszédok azonban figyelmesek lettek a gyermekek eltűnésére és az asszonyt feljelentették. Kihallgatása során töredelmes vallomást tett. A bestiális anyát letartóztatták.

— **Volt aradi adóellenőrök és a nagyváradi szeszgyárosok bűnügye.** Csütörtökön, december 8-ikán tárgyalja a temesvári tábla a nagyváradi szeszgyárosok, valamint a két volt aradi adóellenőr bűnpörét. Mint ismeretes, az aradi törvényszék annakidején a vádlottak közül három felmentett, míg a többi vádlottat nyolc hónaptól két évig terjedő börtönbüntetéssel sújtotta. Ullmann, Fellnert és Kleint felmentették. Gutfried nyolc hónapot, Varga nyolc hónapot, Jánossy egy évet és Ardelean két évet kapott. Fellebbezés folytán kerül most a temesvári tábla elé a monstre-feketeszesz-per, amelynek vádlottjai aradi ügyvédekéket bíztak meg képviselőjükkel. Ullmann, Fellnert és Kleint dr. Raicu Aurel, Ardelean dr. Pop Sándor, Vargát dr. Sirbu György, Jánossy dr. Ispravnic Sever, Gutfriedet pedig egy temesvári ügyvéd képviseli. Általános érdeklődéssel várják a táblai tárgyalást, amelyre a védőkön kívül, több aradi ügyvéd is átutazik.

— **A Gutenberg-dalkör vezetősége felkéri működő hölgytagjait,** hogy a csütörtökön este 8 órákor tartandó dalórán teljes számban jelenjenek meg a Gutenberg-otthonban.

Készüléke ujjaszületik, jobb lesz mint volt, ha
VARAZSCSOVET tesz bele.

APP 495 SYMPHONIC

TUNGSRAM

GYÁRTMÁNY

Az otthonülő nőtől az elférfiasodott nőig Hogyan alakultak át az asszonyok? Hersch Andor dr. érdekes előadása

Értékes, magasnívójú előadást tartott ma délután 6 órai kezdettel dr. Hersch Andor ismert aradi ideggyógyász a női lélek fejlődéséről. Az utat, amely az otthon ülő, háztartást vezető nőtől a dolgozó nőig vezetett, három korszak külső befolyásainak tulajdonította az előadó. Ez a három korszak a háborus évek előtti időktől a konjunkturális éveken keresztül a dekonjunktúra mai korához vezet s a nő hatalmas átalakulásokat ment keresztül, úgy külsőségeiben, mint lelki megnyilvánulásaiban. A háborus évek a harcoló férfiak helyére állították a nőt.

Azután jött a konjunktúra ideje, amely alkalmat adott arra, hogy a nők elhelyezkedjenek és érvényesüljenek mint dolgozó, foglalkozást üző emberek. Ez külsőségeiben is megnyilvánult, a női divat elférfiasodott: monoklis, szoknyanadrágos nők férfifrizurával jártak az utcákon.

Ezután következett a dekonjunkturális éra: a női munkaerők kezdtek kisodródni hivatalukból, állásukból s nem találták többé helyüket a társadalomban. Nem tudtak ismét beleszokni az otthonülésbe, a gyermeknevelésbe... A divat is kezdte ismét felvenni a női vonalakat s éppen így megváltozott az irodalom, a művészetek iránya is: nem rajzolták többé a férfias nők karakterképeit, ismét a házias nő szorította ki a dolgozó nő típusát. Még mindig nem alakult ki a nő mai helyzete a társadalomban, azonban a gazdasági válság elmúlásával remélhető, hogy a női lélek is kiegyensúlyozódást nyer.

Hersch Andor dr. előadása őszinte tetszésre talált a hallgatóság körében és hálás tapsal jutalmazták az előadó mindvégig lebilincselő beszédét.

— A vasutasok bírságát csak karácsony után vonják le. A karácsonyi ünnepekre való tekintettel, a vasuti vezérigazgatóság ma humanus körrendeletet adott ki a vasutasok fizetéséből történő levonásokról. A rendelet kimondja, hogy a decemberi fizetések kiutalásánál nem szabad levonni az erre a hónapra esedékes bírságokat, amelyeket különböző mulasztások miatt róttak a vasutasokra. Amennyiben a bírságok összege eléri az öt napi fizetést, ezt teljesen elengedik, míg ha ennél több, úgy öt napi fizetésnek megfelelő összeget levonnak, a fennmaradt részt pedig januárban és februárban vonják le.

— Villamos és szikvizet kocsik összeütközése. Bucurestiből táviratozzák: A Bulevardul Elisabeta-n, a közlekedésügyi minisztérium előtt, egy villamos összeütközött egy szikvizet megrakott teherautóval. A szódásüvegek felrobbantak és a teherautó sofförje, valamint több járókelő megsebesült. Az összeütközés következtében a Bulevard Elisabeta-n fél óráig szünetelt a villamosforgalom.

— Megnyírt a német birodalmi gyűlés. Berlinből jelentik: Délután megnyírt a német birodalmi gyűlés, amelyet a 83 éves Tietzmann nemzeti szocialista korelnök nyitotta meg. A korelnök beszédét a kommunisták gyakran zavarták meg közbekiáltásokkal. Ezután a birodalmi gyűlés ismét Göringet választotta elnökekül 279 szavazattal, míg Rűbe szocialista 120 szavazatot és Tongier kommunista 92 szavazatot kapott. Alelnök Esser centrupárti lett, aki 445 szavazatot kapott.

— ANGLIA KIFIZETTE A DECEMBERI ESEDÉKESÉGEKET. Londonból jelentik: A Lafayette motorshajón egymillió hétszáz-ezer dollár értékű arany, a Berengaria hajón ugyanennyi indult ma el Londonból New-Yorkba a háborus adósságok decemberi esedékességének kifizetésére. A Times szerint a magyar aranykivitel nem érinti a fontot, minthogy az Angol-bank az összeget már részben előre eszkomptálta, részben pedig Indiából hatalmas aranyszállítmány érkezett. Olaszország egymillió 245 ezer dollár értékű aranyat a közeljövőben indít utnak Amerika felé.

— Százhuszonkilenc éves hajadon. Londonból jelentik: Lloleoban (Chile) él a világ legöregebb hajadon, Dona Rosa Huencho Tobar, aki egy régi spanyol gyarmat templomának anyakönyve szerint 1803. szeptember 18-án született. Jól emlékszik a spanyolok ellen vívott chilei szabadságharcra és még ma is mosással tartja el magát, főz két fogadott gyermekére, a nyolcvanöt éves Pedrora és a kilencvenéves Rositára. Hosszu életét és frissességét hajadon állapotának tulajdonítja és hangoztatja, hogy már régen nem élne, ha férjhez ment volna.

— Békésen ért véget — két bohóccsalád pere. Bécsből jelentik: Békét kötött a két ellenséges Fratellini bohóccsalád. A párisi Fratellini-csoport névbitorlás és hitelrontás miatt beperelte az osztrák Fratellini-csoportot, amely most Bécsben szerepel. A két család még ítélet előtt egyezséget kötött, hogy a bécsi Fratellini unokafivérek és unokahugok ezentúl nem használják a Fratellini nevet.

Válság ellen — tangó..?

Párisból jelentik: A párisi táncmesterek szövetsége új tangót hozott forgalomba, amelynek neve ez: „Anti-crise“. A válság elleni tangó igen finom, artisztikus tánc és nagy népszerűségre számíthat.

— Vigyáznak az utasok álmaira. Érdekes rendeletet adott ki ma a CFR, vezérigazgatósága. A vasut gondoskodni kíván utasai éjszakai álmának zavartalanágáról és ezért olyértelmű rendeletet adott ki, hogy este tíz órától az állomásokon teljes csendnek kell uralkodnia. Tíz óra után sem rikkancsoknak, sem élelmiszer-árusoknak nem szabad hangosan kínálni áruikat és ezzel megzavarni az utasok éjszakai álmát.

— Lelki csőd — lelki kincsek a két vezető gondolat, amelyek közé fog világosságot terjeszteti a Kölcsény-Életiskola mai előadója: Szedláková Ödön dr. Az ideg orvos biztos látásával fog rámutatni a társadalomban mind sürűbben jelentkező lelki csödek végzetes jelenségeire és ki fogja fejteni a lehetőségeket a tömeglélek egészségének biztosítására. A Kölcsény-Egyesület kéri szerdai előadásainak közönségét, hogy késés nélkül, 6 órára foglalja el helyét az Iparos Otthon kulturházában, akkor az egyórás előadás után még bőven lesz idejük arra, hogy Dálnoki „Ifjuság“ című művének érdekes színházi bemutatóján jelenlegyenek.

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, mellnyomás, vagy szívfájás kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorral 1-2 pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértóulást.

Arad iparossága szervezkedik az ipartestület fennmaradása érdekében

Vasárnap nagygyűlést tartanak — Négy év óta nem volt közgyűlése az ipartestületnek

A munkakamaráról szóló törvény tudva-levően a kézműiparosságot kivonta az ipartestületek hatásköre alól és besorozta a munkakamarába, ahol a munkásaikkal együtt fognak működni az iparosság érdekében. Ennek a törvénynek életbeléptetése következtében a nagy multtal bíró és az iparosság összességét magába foglaló ipartestületek tulajdonképpen megszűntnek tekinthetők, azonban az iparosok nagyrésze ragaszkodik tradicionális jogaihoz és mindent elkövet a tekintéllyel bíró ipartestületek további működése érdekében, amire meg van a jogalap, mert Ioan itescu miniszter hozzájárult. Természetesen az aradi ipartestület fenntartásához is ragaszkodnak és ezért tegnapi értekezletükön elhatározták, hogy vasárnap délelőtt fél 11 órára összehívják az aradi iparosságot, amely erőteljes akciót indít, hogy az aradi ipartestület újból megkezdje teljes aktivitását. Az ipartestület ugyanis már négy év óta nem tartott közgyűlést, azonban működését a 776 ezer lej keretben megállapított költségvetés alapján folytatta. A testületnek 45 tagu előjárósága van, amely gyakorlati ismereteken alapuló ötleteket képes produkálni az intézmény további fenntartására és vezetésére vonatkozólag. A vasárnapi gyűlés ezt a célt szolgálja és remélhető is, hogy a megkezdett nagyarányú mozgalom eléri célját: az aradi ipartestület megmentését.

— JUGOSZLÁVIÁBAN AZ EGYETEMI HALLGATÓKAT IS BEBŐRTÖNÖZIK. Belgrádból jelentik: A rendőrség az utóbbi napokban harminc egyetemi hallgatót tartóztatott le a kormányzat elleni agitáció címén. Az agitáció állítólag hatalmas kormányelleni tüntetés előkészítése volt.

— Reumás vagy paralitikus Gandhi? Londonból jelentik: A „Daily Herald“ jelentése szerint Gandhi valamilyen titokzatos betegségben szenved, amely lassanként teljesen megbénítja karjait. Eleinte csak hüvelykujjaiban érzett heves fájdalmat, amely fokozottan átterjedt könyökéig, majd válláig, úgy, hogy karjait egészen be kellett pólyázni. Az orvosok még nem tudják megállapítani, hogy reumával, vagy kezdődő paralízis tüneteivel állanak-e szemben.

— Óriási vízáradás Herecegovinában. Mosztár. Az utóbbi napok állandó esőzése folytán nagy áradások pusztítanak és a Narenta folyó mellett Ossune községnél tömegszerencsétlenséget okozott. Egy 17 tagu társaság át akart kelni a folyón és a révész figyelmeztetése dacára is ragaszkodtak szándékukhoz. Végül is a révész fia indult meg velük a rohanó folyón, amelynek közepén a csónak felfordult és mindannyian a folyóba zuhantak. Egyetlen utas menekült meg, a többi a Narentába fulladt.

— Az Uj Idők mai számában a szépirodalmi részt különösen érdekessé teszi Csathó Kálmán teljesen újszerű környezetben játszódó regénye, a: Kluger és Társa. Ismeretterjesztő közlemények, versek, festmények reprodukciói, a szakszerű tanácsokban bővelkedő rovatok és a hatalmas szerkesztői üzenetek gazdagítják az Uj Idők-et, amelynek kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrassy-ut 16., bárkinek szívesen küld mutatványszámot. Az Uj Idők előfizetési díja egy negyedévre 260 lej.

DÁLNOKI NAGY LAJOS „IFJUSÁG” című új verses vigjátékának bemutatója ma, december hó 7-én lesz az aradi Városi Színházban

SPORT KÖZLÖNY

Futballkirályok bukása

A régi idők híres sztárjai, akik taps helyett fütyöt kapnak

Ott kezdődött, amikor Brüll Alfréd egy bécsi válogatott után hazatérő magyar csapat gólszájkjának egy ezüst sétapálcát ajándékozott nagybecsülése jeléül. Pár hét múlva Schlosser átlépett az MTK-ba, otthagya anyaegyesületét: az FTC-t. Ez volt az ál-amatőrök melegágya, amelyből kifarjadt a dugpénzek, busás prémiumok ál-amatőr korszaka. A közönségnek sztárok kellett, akikért lelkesedhet, akiknek tapsol, akiket a meccs végén vállraemelve a nép demokratikus trónjára helyeztet. Királyá, a futball királyává avatott.

És jöttek sorra a nagy nevek. A világhírű MTK csapat, amelyet a német apák még ma is tisztelteljes rettegéssel emlegetnek fiaiknak, mint hajdan a kóborló, kalandozó magyarokat őseik. Ez a csapat volt a sztárok, a futballkirályok és császárok gyűjteménye, Schaffner, Konrad, Schlosser, Braun Csibi, Molnár, Orth, Opata, Nádler! Nevek, amelyek után a mai futballdekadens éhez szegénységben sóvárogva, szomjas ajakkal fohászodik a meccslátogató.

A debreceni futballpályán kifütyülték Orthot.

A ferencvárosi futballpályán kifütyülték a magyar profijátékosokat a német—magyar és a cseh—magyar mérkőzésen. Pedig mindkét meccsen győztek.

Schlosser Imre, a 75-szörös válogatott, akit a legjobban megfizetett a közönség karika lábai miatt, szinte koldulva tengeti életét máról holnapra. Az ál-amatőr időkben azt kapott egy felléptéért, amit akart. Saljapin és Valenino keresetével vetélkedett. A nép ömlött a mérkőzésekre, a tőzsde ontotta a vagyonát a drukker zsebébe, onnan zuhogó áradatban folyt a klubok kasszájába, hogy a játékosok, a sztárok feneketlen zsebébe tömhesék a menedzserek. Schlosser fejedelmi fizetést élvezett. Számlálatlanul adták neki a milliókat. Ő otthagya nyugdíjas állását, ahol igaz, egy hó-

napban csak annyit keresett, mint amennyit egy rugással a futballpályán. Nyugdíjas állás? Szinte szégyelte bevallani akkor, hogy állásban is van. Közönséges polgári foglalkozást üz Slózi, a gólok királya, a futball fejedelme.

Aztán jött a külföldi trénersége. Még mindig nem volt ok a panasza. Igaz, már nem a kényelmes, boldog pesti élet, de még mindig feledtet a pesti néphozsánát a jó svéd, lengyel és egyéb valuta.

Aztán visszajött Pestre. Nem bírta ki a nép imádata nélkül. Mint az öreg ripacs, még egyszer kiáll a reflektorok elé a deszkára és megszedülve a boldogságtól nem érti meg a fütyöt, amely felé zug az arénából. Évenként két-három jutalomjátékot rendez magának. A nép még mindig emlékszik a karikalábu Slózi-ra és adja, adja a pénzét a felé nyújtott kalapba. De már nem aranyfolyam ömlik, már csak szürke nikkal járja.

A válogatott tréningjén a tribün sarkában összehúzódva az ismeretlenség homályában úgy gubbasztott az öreg Slózi, mint az ezüsttükros kávéház sarkában a cigányok mögött az öreg, kivénhedt primás.

Senki sem ismerte fel.

Szerdán Londonban angol—osztrák válogatott mérkőzés

A sportvilág osztatlan érdeklődése a holnapi, szerdai londoni mérkőzés felé fordul. Az angol fővárosban fog megütközni az eddig elbarikádózott angol futball a kontinentális futballsportot reprezentáló osztrákokkal.

Fedett tennispálya

Íránt érdeklődni és jelentkezni lehet Aradi Korcsolyázó Egylet irodájában dec. 15-ig, délelőtt fél 1-től fél 2-ig. 4134

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház heti műsora, Szerda este fél 9 órakor bérletszünetben és csütörtök este C. bérletben: „Ifjuság”. (Dálnoki Nagy Lajos ny. alispán verses, zenés, egyfelvonásos vigjátékának bemutatója). Ezt megelőzi: a Két öreg (Pásztor Árpád egyfelvonásosa). Utána: Varázshagedű (operett, egy felvonásban, Bing János és Pop Smarandita vendégfelléptével). Péntek este: Román előadás. Szombat délután 5 órakor: János vitéz (operett, új betanulásban). Este 9 órakor: Szökik az asszony (operettreprez, új betanulásban, A. bérlet).

* ARADI FESTŐ- ÉS SZOBRÁSZMŰVÉSZEK KOLLEKTIV TÁRLATA. Az Aradon élő festő- és szobrászművészek — számszerint tizenhatan — a Kulturpalota kistermében kollektív tárlatot rendeznek. Az együttes kiállítás vasárnap nyílik meg és érdekessége, hogy a kiállítók között fog szerepelni ögróf Pallavicini Alfrédné, akinek a tavasz folyamán megrendezett tárlata nagy sikert aratott. A kiállító művészek egyenként öt-öt reprezentatív munkát állíthatnak ki, hogy a Kulturpalota kiállítási termébe ne zsúfolják.

* Az „Ifjuság” készen áll a bemutatóra, amely ma este zajlik le megkülönböztetetten ünnepi keretek között. Dálnoki Nagy Lajos ny. alispán verses és énekes egyfelvonásos vigjátékának próbái maga az illusztris szerző irányította a bemutatóig, a technikai rendezés pedig Mészáros Béla tudását dicséri. Előkelő közönség tapsolja minden bizonynyal végig a premiért, erre enged következtetni az elővétel. Az „Ifjuság” főszerepeit: Mágory Dóra, Mészáros Jávor, Darvas, stb. játsszák. A pre-

mier bérletszünetben megy, a csütörtöki előadás C. bérletben. A vigjátékot megelőzi Pásztor Árpád a „Két öreg” című egyfelvonásosa, utána pedig a „Varázshagedű” egyfelvonásos operett kerül színre, amelynek érdekes eseménye Bing János, a kiváló aradi énekes fellépte, akinek a „Varázshagedű”-ben parádés szerepe van, kivülé vendége az előadásnak Pop Smarandita is, a rendkívül tehetséges Róna-növendék. Ha Méry alakítja a másik női főszerepet.

FILM KÖZLÖNY

A rejtély...

(Alarm um Mitternacht)

Bűnügyi dráma bemutatója a Select-mozgóban. A berlini rendőrségen megszólal a telefon: betörés történt az egyik nagy bankban, ahonnan az aranyszállitmányt akarták elrabolni sőtében munkálkodó, titokzatos erők. Az éjjeli riadó munkára szólítja a nyomozó-osztály egész készülttségét, közöttük Braun és Bremer detektiveket, akiknek barátságát feldulja a szerelem, amelyet mindketten a szép Iréne iránt éreznek. A szöke Iréne állandóan a titokzatos események középpontjában áll... Braun detektív már-már megfejti a rejtélyt, azonban egy mulatóban halálos lövés éri. A gyanu vetélytársa, Bremer ellen, majd Iréne ellen irányul, végül egészen váratlan fordulattal oldódik meg a rejtély... A szereplők valamennyien a német művészgárda elsőrangú tagjai: Gerda Maurus, Hans Stüwe, Hans Brausewetter, Harry Nestor és Ottó Wallburg.

Bajnoki team-verseny Aradon

Az aradi Bridge Szövetség e hó 11-én, vasárnap nagyszabású team-versenyt rendez a Lloyd-klub helyiségeiben. Ez lesz az első verseny Aradon, amelyen nem párok, hanem négyes csapatok mérkőz össze erejüket és ezért a verseny igen nagy érdeklődésre tarthat számot. Részt vehetnek azon azok a szövetségi tagok, akik az 1932. augusztus 24-én tartott, Arad bajnokságáért lefolyt páros versenyen játszottak, de benevezését kérheti az a szövetségi tag is, aki az említett versenyen aktív részt nem vett, azonban játéka megüti a versenynívót és ezirányú szándékát a szövetség igazgatóságánál a nevezési határidőn belül — december 9, péntek este 6 óráig — bejelenti. Ily esetben a nevezés elfogadása iránt az igazgatóság dönt. Az említett verseny résztvevőinek névsora a benevezési iven van összeállítva, amelyet a szövetség kézbesítője az illetőknek aláírás céljából csütörtökön, illetőleg pénteken prezentál. Minden versenyzőnek tehát egy napi idő áll rendelkezésre, hogy partnerét, vagy esetleg a team másik két tagját is kiválaszthassa és velük ezirányban értekezessen. Lehetőleg mindenki vegesse az iv megfelelő rovatába partnerének nevét is, de az se baj, ha e rovatokat megállapítás hiányában üresen hagyja, mert ez esetben a team összeállításáról a szövetségi kapitány gondoskodik. A nevezési díj — személyenként 125 lej — az aláírással egyidejűleg lefizetendő. Eyvel az összszeggel a szövetség a háromnapos verseny összes költségeit — beleértve a kiosztásra kerülő érnek árát is — fedezi és ezért azt bizonyára senki sem fogja sokallani.

Mihelyt 8 team (32 játékos) létszáma betelt, újabb teamek benevezését az igazgatóság csak indokolt esetekben fogadja el. 8 team benevezése esetén a verseny programja a következő: Elődöntő vasárnap este pont 9 órai kezdettel. A 8 team 4 csoportba osztva mérkőzik egymással és minden team 32 leosztást játszik. A kisebb meccspontszámokat elért négy team a további versenyekből kiesik. Középdöntő hétfőn este pont 9 órai kezdettel ugyanott. A megmaradt 4 team 2 csoportba osztva ugyancsak 32—32 leosztást játszik, a kisebb pontszámokat elért két team pedig kiesik. A döntőbe tehát, amely kedden este 9 órai kezdettel fog lefoyni, 2 team kerül és újabb 32 leosztás alapján ezek között dől el az I. és II. díj, valamint az 1933. évi aradi team-bajnokság.

A versenyzőket a rendezőség külön felhívja a pontos megjelenésre, annál is inkább, mert 10 percnél nagyobb késés esetén az illetőnek versenyzési joga és benevezési díja elvesz. Nézőket a rendezőség szívesen lát és ezeket csupán arra kéri, hogy a verseny egész tartama alatt ugyanannak a csapatnak a játékát kísérik figyelemmel és a többi játékosokkal ne érintkezzenek. A nézők 10 lej, (nem szövetségi tagok 20 lej) díjat fizetnek egy-egy alkalomra a szövetség versenyalapja javára.

A verseny rendezését régi, kipróbált erők vállalták, akiknek személye a sikert minden tekintetben garantálják. Bizonyos, hogy a versenyen nagyszámú nézőközönség is fog megjelenni, akik a ritka alkalmat felhasználják arra, hogy érdekes csapatversenyt láthassanak Arad valamennyi versenyjátékosának részvételével.

Keresse fel

PILISINÉ

kozmetikai szalonját

P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.

Esti kikészítések. — Arcmassage. — Ha takarékoskodni akar, vegye igénybe az olcsó bérletrendszert.

Karácsonyi ajándékkul **fényképek** művészi kivitelben készülnek — **STOJKOVITS JÓZSEF** műtermében volt Szabadság-tér 16. szám alatt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Vissza akarják adadni a hitelezőkkel a túl magas hitelkamatokat

A legújabb törvénytervezet, amely egy pénzügyi szakértő szerint szintén az alkotmányba ütközik. — „Fizesse az állam a rekalkulált kamatozat,“ mondta egy aradi szakember

Bucurestiből jelentik: A kormány olyan törvénytervezet elkészítését kezdte meg, amely a hitelezőket kellemetlenül érintené és amely a több éven át számított magas kihitelezési kamattól vált a kormány szerint szükségessé. Mint ismeretes, voltak olyan bankok, amelyek, különösen a mezőgazdasággal foglalkozók terhére állandóan 24, sőt még ennél is magasabb százalékos kamatot számítottak mindaddig, amíg az állam az évi kamatot 14 százalékra maximálta. A változott gazdasági viszonyok következtében egy-két évvel ezelőtt leszállították a kihitelezési kamatozatot, de az anyagilag legyöngült adósok akkor már a lecsökkentett kamatozatot is csak részben bírták kifizetni. Manu Gyula miniszterelnök nagy feltűnést keltett expozéjában kiállításba helyezte a magas kamatozat egy részének visszatérítését és most ezzel a kérdéssel foglalkozik egy speciális jogi bizottság, amelynek javaslatát bucuresti-i tudósítónk a következőkben foglalja össze:

A kihitelezési kamattól való visszatérítést néhány évre visszamenőleg akarja felszámítani a törvénytervezet, olyképpen, hogy a normális hitelezési haszonnak megfelelő kamaton túl terjedt összeget betudják a még fennálló tartozásokba. A differenciális összeget a még fennmaradt kölcsön törlesztésére kell beszámítani.

A törvénytervezet még nem rendelkezik arra nézve, hogy ez a visszamenőleges kamattörlesztés hány évre terjed ki. A főváros pénzügyi köreiből nagy konsternációt keltett a terv, amelynek ellenzői azt hangoztatják, hogy a Nemzeti Bank éveken át hat százalék mellett tekintélyes visszleszállítási hitelt nyújtott az intézeteknek, időközben a kamatozatot kilenc százalékra emelte fel ugyan, de utabban a legtöbb intézettel szemben megvonta a hitelt. Amikor a Banca Nationala most sem csökkentette a 9 százalékos kamatozatot, akkor miért ragaszkodik a kormány a rekalkulációhoz? Remélik a pénzügyi intézetek, hogy a semmitőssék ezt a törvényt is az alkotmányba ütközőnek nyilvánítja, viszont mások azt hangoztatják, hogy ez nem érinti a magántulajdont, hanem csak visszaható erejű kamatszámítási rendelkezés, tehát nem ütközik az alkotmányba.

A kérdés szakszerű megvilágítása

Az Aradi Közlöny ez ügyben megszólaltatta az aradi pénzügyi élet egyik ismert szereplőjét, aki a következőkben világította meg ezt a fontos kérdést:

— A pénzügyi intézetek abban az időben, amikor magas kamatot szedtek és amikor ezt a törvény sem akadályozta meg — t. i. a 14 százalékos kamattörlesztés előtt — a betevőknek is magas kamatot adtak, magas osztalékot is fizettek és az államnak ezen magas betétkamatok és magas osztalékok után fizettek tőkekamatot, valamint osztalékadókat, nem szólva arról, hogy a magas osztalékok révén, a nagy nyereségek után, számottevő kereseti adót is fizettek. A betevőkkel szemben a rekalkuláció nem lehetséges, miután ezen betétek nagy részét már visszafizették az intézetek és a részvényesektől sem lehet az osztalék rekalkulációját követelni. Azonban itt van az állam, amely az indokolt közérdekből, polgárai helyzetének könnyítése céljából a kamatozat rekalkulációját szükségesnek tartaná, akkor legalább is azt térítse vissza, amit a magas kamatozat révén vagy azokból ő kapott. Enélkül a kamattörlesztés ugyanolyan vagyonelkobozást jelent, mint amint a semmitőssék a mezőgazdasági konverzió-

nál megállapított. A rekalkuláció bázisa tehát az lehet, hogy a törlesztésbe beszámítandó kamattörlesztés vagy azok egy részét az állam térítse meg, esetleg a rekalkulációt akkor hajtsa végre, amikor az államnak erre a kárpótlásra fedezete lesz.

Ugy a hitelezők, mint az adósok nagy érdeklődéssel várják a fejleményeket és azt sem tartják kizártnak, hogy a kormány lemond a törvénytervezetnek a parlamentbe való benyújtásáról, ha a legmértékadóbb jogászok a tervet az alkotmányba ütközőnek találják.

Tengeralatti alagutal kötik össze

Két állam egybekapcsolása ötszáz méter mélységben. — Megvalósul

Párisból jelentik: A francia miniszterelnök madridi látogatása óta felébredt az a régi terv, amely tengeralatti alagutal akarja összekapcsolni Európát és Afrikát. Ugy látszik, ebből a tervből most valóság lesz és a spanyol kormányhoz közelálló sajtó nagy eréllyel pártolja a francia gondolatot, amely tulajdonképpen a francia vezérkar ötlete. A legnagyobb köztársasági lap, a madridi Liebertad, egyenesen azt írja, hogy az alagut „a francia-spanyol barátság szimbóluma lesz“.

A gibraltári szoros alatt építendő tengeralatti átjáró terve 1916-ban merült fel. A háború zavarái között egy spanyol tábornok jött arra a gondolatra, hogy milyen óriási előnyt jelentene az, ha a gyarmati csapatokat a veszedelmes tengeri út megkerülésével lehetne Európába szállítani. 1927-ben kiásták ezt a régi tervet és a spanyol vezérkar minden részletét kidolgozta. A spanyol vezérkar szerint, az alagut a gibraltári szoros legmagasabbján fekvő részén volna megépítendő és így is 500 méter mélységben haladna Cap Palomastól, a marokkói partokig. Az alagut hossza körülbelül 32 kilométer lenne és abban az eset-

— ARADVÁROS INGÓ VAGYONA 30 MILLIÓ LEJ. Aradváros tanácsának visszahelyezése alkalmából, a városi Interimár-bizottság elkészítette a városi pénztár-zárlatot. A kimutatás szerint, Aradváros ingó-vagyona most 30 millió 284.985 lej 97 bani. Ebből készpénzkészlet 5.166.130 lej 57 bani, a pénzügyigazgatóságnál fennálló követelés 1.869.942 lej, betétek különböző pénzügyintézeteknél 12.657.722 lej. A város értékpapír-készlete 8.529.854 lej 62 bani értéket reprezentál, míg Budapesten letét formájában 2.112.482 lej 26 bani értékű értékpapírai vannak.

— Baromfiállítás Facseton. A facseti „Porumbelul“ baromfiitenyésztők egyesülete 1932. december hó 10. és 11-én, Facset községben nagyszabású baromfi-, galamb-, éneklő-, diszmadár- és fácánkiállítást rendez. A kiállításra benevezhető mindennemű baromfi, galamb, lud, kacs, pulyka, éneklő- és diszmadár, fácán stb. Azonkívül baromfiitenyésztési eszközök, keltetőgépek, stb. A kiállítás nagy érdeklődést váltott ki, annál is inkább, mert ez az első ilyen nemű kiállítás Facseton. Savu Septimiu főszolgabíró, mint egyesületi elnök és dr. Gruber Ferenc járási állatorvos, mint az egyesület igazgatója, karöltve I. Nicolescu mérnökkel és Spiro Józseffel, nagy munkát fejtenek ki a kiállítás sikere érdekében. A kiállításra benevezni és érdeklődni aziránt a „Porumbelul“-nál Facseton lehet.

— MILYEN CIKKEKHEZ KELL BEHOZATALI ENGEDÉLY? Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial legújabb száma közli a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumnak azt a rendeletét, amellyel a behozatal kontingentálásáról intézkedik. Ezekkel az intézkedésekkel már foglalkozott a minisztertanács is, jóváhagyólag véve tudomásul a miniszteriumok előterjesztéseit. Az új rendelkezések értelmében a miniszterium az 1929. év július hó 29-én kibocsátott vámtarifában foglalt áruk közül az alább felsorolt árucikkeket — az illetékes kereskedelmi és iparkamarák bizonyítványa alapján — ezen túl külön miniszteri engedéllyel lehet behozni: hering, szárme, nyers és feldolgozott bőr, gyapjútermékek, tea, kakaó, kávé, juta, gyapot, cipő, kocsz, kőszén, vaslemez, gépalkatrész, vetőgép, malomfelszerelési cikkek és gépek, eke, furógép, mezőgazdasági traktor, textilgépek, varrógépek, építkezési gépek, gőz- és vízturbinák, rádió, telefon, kábel, gázóra, írógép, mezőgazdasági gépek, vízóra, elektromos lámpák, teherautó, személyautó, motorbicikli, feldolgozott ólom, rézdrót, rézalkatrész, gramofon és fonográf, ultramarin- és anilin-festékek.

Európát Afrikával

Kellermann „Alagut“ című regénye

ben, ha dupla sínpárral építenék, a szélessége 12 méter volna. Ezt a tervet a szakértők bizonyos kételkedéssel fogadták, mert attól kellett tartani, hogy egy ilyen széles alagut nem tudna ellentámasztani az óriási víztömeg nyomásának, ezért meg kell elégedni egy sínpárral, ami azt jelenti, hogy az alagut szélessége csak hat méter lenne. Ennek az alagutnak a költségeit háromszáz millió pesetára számítják, tehát tulajdonképpen egész olcsó volna az építése és az eddigi tudományos vélemények szerint, különösebb technikai nehézségeket nem kell ennél az alagutnál leküzdeni.

A spanyolok természetesen csak tervezték, mert még a háromszázmillió peseta is olyan óriási összeg volt, amelyet nem tudtak előteremteni. Most azonban, hogy a francia vezérkar fontosnak tartja azt, hogy a gibraltári alagut összeköttetésben legyen a saharai vasúttal, a terv megvalósításának tulajdonképpen nincsen már semmi akadálya. Mielőtt a francia és a spanyol kormány meg egyezett az alagut felhasználására vonatkozólag és mielőtt véglegesen elhatározták a saharai vasutak kiépítését, megteremtik a gibraltári tengeralatti alagutal.

— Csökkentették Arad főútvonalának világítását. A városi közvilágítás redukciós főpróbáját kedden este rendezte meg a városi mérnöki hivatal, az interimár-bizottság tagjai számára. Amint az Aradi Közlöny legutóbbi számában megírtuk, a városvezetőség módozatokat keres arra, hogy jelentékeny megtakarításokat érjen el a városi közvilágítás költség-tételénél, mivel jelenleg 200.000 lejes deficitje van. Kedden este már csak egy-egy villanykörte gyulladt fel az Avram Iancu (Szabadság)-térűl a Karolina-uccáig terjedő új villanyoszlopokon, amelyek közül minden másodikat este 10 órától kezdve eloltották. Az interimár-bizottság tagjai, élükön Botioc Elek dr. polgármesterrel, valamint Velcov Géza dr. alpolgármesterrel, az üzletzárások után végigjárták a főútvonalat és megállapították, hogy a főút közvilágítása ebben a formájában is megfelelő. Valószínű tehát, hogy a városvezetőség ezt a megtakarításos rendszert fogja rövidesen életbeléptetni.

— „Harminchat százalékos a bankjegyforgalom“ cím alatt megírtuk tegnap, hogy a lej aranyfedezete 34 százalékról 36 százalékra emelkedett. Sajtóhiba miatt a cím tévesen jelent meg, mert a „bankjegyforgalom“ helyett bankjegyfedezet olvasandó.

Felére csökkent a román tüzifakivitel Magyarországra

A kompenzációs megállapodások káros következményei

A Romániából Magyarország felé irányuló tüzifakivitel ebben az évben sajnálatosan lecsökkent a különböző kompenzációs egyezmények következtében. A gazdasági válságot megelőző években Románia 70—80 ezer vagon tüzifát szállított Magyarországra, most azonban legfeljebb 24—25 ezer vagon exportra számítanak. Annyit már is megállapítottak, hogy az export a két év előttihez képest felére esett vissza és a romániai tüzifa fokozatosan kiszorul a szomszédos Magyarország piacáról. Magyarország állandóan fejleszti belföldi tüzifatermelését, ezenkívül az osztrákokkal és csehekkel kötött kompenzációs egyezményekben a romániai tüzifaimport terhére bizonyos engedményeket adott a fentebb említett két állam javára. Az utóbbi időben havonként 2000 vagon tüzifát szállítottunk Magyarországra, de ha az időjárás kedvezőtlen volt, akkor ez csak 1200 vagonra redukálódott. Az árak folyton romlanak és most 166—198 pengőt kap a romániai exportőr egy vagon tüzifáért a határállomásnak megfelelően. A magyar kormánnyal kötött meg egyezés alapján Magyarország csak 2000 vagonos fűrészárkontingenst állapított meg Románia részére, amelyet jórésben már két hónappal ezelőtt kieszottak, a fennmaradó részt pedig a magyar behozatali cégek között most osztották szét. Ha ezt a mennyiséget Romániából kiviszik, akkor több fűrészáru nem szállítható Magyarországra.

Tudvalevőleg Románia és Magyarország között létrejött a kereskedelmi szerződés, amely ellen gróf Hadik János, a magyarországi érdekezeti egyesület elnöke a tegnapi tartott közgyűlésen támadást intézett a magyar kormány ellen. Szerinte a Romániából Magyarországra irányuló bevétel fele, számokban kifejezve: 16 millió pengő, az erdőgazdaság termékeire esik, ami két és egynegyedrészese a Romániába foganatosított egész magyar kivitelnek. Arra kéri a kormányt: mindent kövessen el, hogy a rendkívül kedvezőtlen szerződés megváltozzon.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, DECEMBER 7.

Bucuresti, 13. Gramofon, 14. Gramofon, 18. Rádiózenekar, 19.25. Rádiózenekar, 20.10. Gramofon, 21. Bartfeld hegedűművész hangversenye, 21.45. Lack zongoraművész hangversenye, 22.15. Cocea csellóművész. — Budapest I. 10.15. Hangverseny, 1. Harangszó, 1.05. Orosz balalajka zenekar, 16.30. A rádió diákfelőrája, 17. „A háztartásról”. Vizváry Mariska előadása, 18. „Donna Monna szöktetése”. Novella, 18.30. A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye, 19.45. Olasz nyelvoktatás, 20.15. Kalmár Pál dalestje, 20.45. A Mándits szalonzenekar hangversenye, 21.45. „Dante Alighieri”. Berzeviczy Albert előadása, 22.15. A londoni rádióállomás műsorának közvetítése. Utána: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának hangversenye. — Belgrád, 13.05. Rádiózenekar, 17.15. Rádiózenekar, 20. Népdalok, 20.30. Gramofon, — Bécs, 13.40. Melchior-gramofonlemez, 14.10. Gramofon, 16.20. Ausztria—Angolország labdarugómérkőzés helyszíni közvetítése Londonból, 21.30. A szimfonikusok szórakoztató zenéje, 22.30. Heller Ferenc saját műveiből, 23. Hangverseny, 23.15. Gaudriot-jazz Medina Dario énekével. — Berlin, 19.05. Dalok, 20.25. Gramofon, 21. A berlini filharmonikusok hangversenye. Utána: Béky Pál és zenekara. — Hamburg, 20.30. Kézzongorás hangverseny, 21. Operettrészletek, 23.30. Táncczene. — Heilsberg, 19.30. A késői romantika karénekműveiből, 20.35. Lant-művek, 21.10. Táncczene, 23.20. Esti zene Langenbergből. Pozsony, 19. Magyar óra. Fornsheim Zsigmond: „Ki a győző” című játéka. Zenei rész: Magyar dalok és operaáriák. Utána: Prága. — Prága, 23.25. Táncczene. — Róma, 20.10. Hangverseny, 21.45. Zenekari hangverseny, 22.30. Színmű, 23. A hangverseny folytatása. — Varsó, 19. Táncczene, 22.05. Zongoraverseny, 23.15. Szalonzene, Gramofon, 23.40. Eszperantó nyelvű előadás. Utána: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 8.

Bucuresti, 13. Gramofon, 14. Gramofon, 18. Dinicu-zenekar: Könyű és román zene, 19.25. Dinicu-zenekar, 20. Rádiógyetem, 20.40. Bizet: Carmen című operája. — Budapest I. 10. Hírek.

11. Róm. kath. istentisztelet, 12.15. Görög kath. istentisztelet. Majd: Az Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekarának hangversenye. E hangverseny szünetében: „Rádiókrónika”. 3. Polydor—Brunswick gramofonhangverseny, 5. Révész Béla előadása, „Napjaink a mentők tükrében”, 6.30. Az I. honvédegyezred zenekarának hangversenye, 7.45. Karinty Frigyes vidám előadása, 8.15. Bodán Margit magyar nótákat énekel Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével, 9.15. A rádió külügyi negyedórása, 9.35. Hangverseny. Utána: Sporteredmények. Majd: Erdélyi Patat Leó jazz-zenekarának hangversenye, 12. Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye, Budapest II. 6—6.30-ig Homocord gramofonhangverseny. — Belgrád, 13.05. Rádiózenekar, 15. Labdarugómérkőzés helyszíni közvetítése, 17.30. Gramofon, 19.55. Rádiózenekar. — Bécs, 13.45. Recktenwald-zenekar szórakoztató zenéje, 16.05. Gítár-kamarazene, 17.25. Dostal-zenekar, 18.55. Szana Sándor dr.: Lourdes. Előadás gramofonnal, 20.30. Linhard—Böhm Tesa ária- és dalestje, 21. Tarka est, 23.30. Joost-táncczenekar Berlinből. — Breslau, 19.35. A munka órája, 20. Lutherről, 20.30. Szórakoztató zene, 21.45. Dalok zenekari kísérettel, 22.20. A sziléziai filharmonikusok Kodály Zoltán ötvenedik születésnapja alkalmából rendezendő hangversenye. A műsoron Hány János ábránd és Marosszéki táncok, 23.30. Eszperantó. — Hamburg, 20.55. Verdi: „Rigoletto” című négyfelvonásos operája, 23.50. Német táncczene. — Heilsberg, Mandolinzenekar, 21. Operaáriák. (Szöktetés a szerályból, a Fehér nő, Stradella, Mignon, Márta), 21.40. Emlékezés Nagy Károlyról, 22.10. Wolzogen: „Nagy Károly” című szomorujátéka, 23.45. A kölni hatnapos kerékpárverseny utolsó részlete. Hülversum. (Általános rádió), 1.05-től 2.20. Kovács Lajos és zenekara. — Milano, 20.30. Gramofon, 21.30. Műhle zeneszerzeményei, vezényel a szerző, Prága, 19. Német óra, „Kérem nevessem 40 percig” címen vidámságok, 20. Katonazene, 21.05. Hangverseny a rádiózenekar és a filharmonikusokkal, 23.15. Szalonzene. — Varsó, 19. Könyű zene, 21. Könyű zene, 23. Táncczene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

HÁZASSÁG.

ÖNALLÓ IPAROS, két gyermekkel, keresi házasság céljából oly komoly, osinos, izraelita hölgy ismeretséget, ki gyermekeinek jó anyja, neki pedig jó felesége lenne. Levéleket fényképpel „Százézer” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 4127

ALKALMAZÁS.

JOBBI fiata, szorgalmas mindenes-leányt keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4131

LAKÁS.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

HGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VILAGOS háló, garantált tisztá, olcsón eladó. v. 1449-u. 111. 4126

12 és 6 SZEMÉLYES ezüst evőeszközök, ezüst gyertyatartók, ezüst tortatál, komplett szobaberendezések, szőnyegek, festmények, márkás porcellánok, szőrmebundák, disztárgyak, férfi kabátok, vitrinek, komódok, antik sarokszekrények, storeok, függönyök, asztalterítők, asztal és ágyneműk, fényképező gép, álló villanylámpák, fotelok, tükrök, ebédlőra, fali vitrinek, mellesni és Neu Wier servisek, disztárgyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

HASZNALT, de jó állapotban levő vízvezeték kiöntő-kagyló, megvételre keresetlik. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérek.

ELADÓ Porcellán fall mosdó, telepes rádió, márvány oszlop, nagy üst, összecsatolható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, tehernemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2—4-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3544

MACULATURA-papír 5 kgos csomagokban igen olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

GYORSAN PÉNZHEZ JUT, ha eladó tárgyait beadja Salgóné bizományi üzletébe Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Karácsonyi ajándéktárgyak iránt már most van érdeklődés s így sürgősen keresek ezüsttárgyakat, aranyeműket, disztárgyakat, keleti és gyári szőnyeget, szobaberendezéseket, márkás porcellánokat, zongorákat stb. 1000

Prima nemes alma 6—8—10—12 lejes árban. 4182
Kapható: v. Simonyi-ucca 6.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

Keresek megvételre

készpénzben rövid kereszthúros zongorát vagy pianinót. Ajánlatok „Zongoravétel” jelige alatt az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalba küldendők. 4133

Járványos tehénbetegségek miatt kizárólag

paszteurizált tejszint és tea-vajat hozunk forgalomba.
Aradi Tejszarnok

Publicatiune.

Subsemnatul aduc la cunoştinţă, că în ziua de 9 decembrie 1932, ora 15 se va vinde prin licitaţie publică în localul oficial al Cărbilor Iunduare din Arad, parter uşa 41, casa cu intravilanul din Arad, Calea Saguna no. 82, proprietatea masei falimentare Banca Asociaţi S. A. Preţul de strigare e de 500.000 Lei.

Dr. Oornel Ianou
curatorul masei.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Vészek, becserelek, javítok, kölcsönzök és eladók részlete is: használt és új kerékpárt, varrógépet, motorkerékpárt, gumit, villanygót, pafont, lemez, rádiót és elemet. MOTORIOA, v. Asztalos Sándor-u. Sár- és héciók javítása 6 óra alatt, talp és sarok 60 Lej. — Uveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása vízálló ragasztóval

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Jöjjen hozzánk!

Meglátja érdekes! Arverésből, alkalmi vételekből, hagyatékokból származó ebédők, hálók, uriszobák, szalonnok rendkívül olcsón. Kasszák 0, 1, 2, 3-as olcsón. Férfi- és női bundák, garderober szekrények, fehér butorok, összecsatolható vaságys, löször matrac 8 párna 950 lej. Amerikai íróasztal, amerikai redőnyös könyvszekrény. Tonet-szék 100 lej, ottomán 900 lej, stb. stb. COMISIO bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház 24 szalonnak mellett folyóit kölcsönöket arany és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szőnyegek, írógépekre, stb., úgy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismétellen elfogadunk.

Puha ólom

megvételre kerestetik.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.